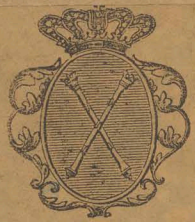

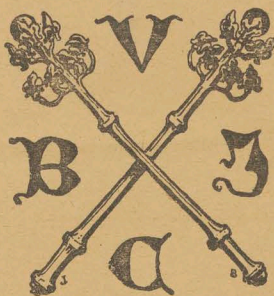

23749

II May. St. D. P

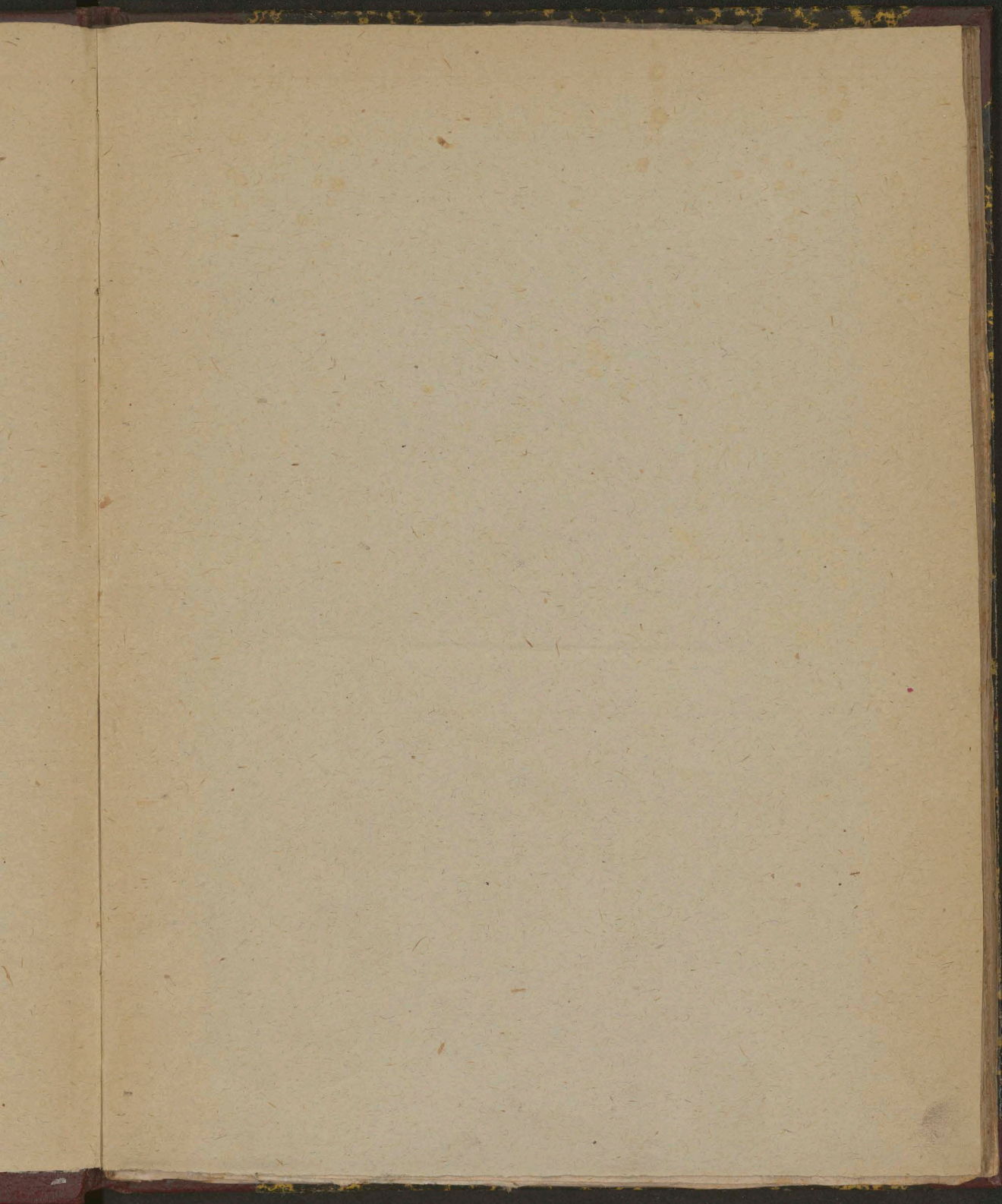

.....
.....

23749

II

B

AU

W

S

177
AUGUSTÆ
BEICHLINGIORUM

ORIGINES.

AULÆ SAXONUM AUGUSTÆ
REGIÆQUE POLONORUM
MAGNO

CANCELLARIO

ATQUE SANCTIORI SENATORI,
ILLUSTRISSIMO DOMINO,
DOMINO

WOLFGANGO-DIETERICO

S. I. R.

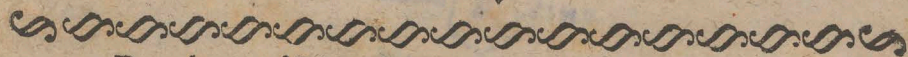
COMITI BEICHLINGIO,

Dominii perincluti Hoyersvverdensis Domino,

HEROI,

quâ datum est Summo

S.

Dresdæ apud Mauritium Bodenehr, Chalcographum.

ANNO ALTERNANTIS ÆRÆ JUBILEO,

Typis Schrötelianis.

Historiya pol. 6174.

AUGUST
BEICHTINGIUM
MAG. A. JAKONUM AUGUSTE
REGIUM FOMORUM
MAG. O.

CANCELLARIO

ILLUSTRISIMO DOMINO
D. O. M. I. N. O.
VOLFGANGO DIETRICO

23749. II.

BIBLIOTHECA
UNIV. CRAGOVENSIS
CANCELL.

ILLUSTRISIME COMES,
DOMINE GRATIOSISIME.

Cornelius *Mecœnas*, Hetruriæ regibus atavis editus, summis in deliciis erat suo **AUGUSTO**, quem Divûm genus atqve servatorem mundi gentes per orbem terrarum passim salutabant. Uterqve delectabatur familiaritate & consortio P. Virgillii Maronis & Q. Horatii Flacci poëtarum non sui tantum seculi, sed omnis ævi inter Romanos principum, qui utriusqve heroicæ virtutes & gloriosè gesta carmine, qva humano datum ingenio est, summò decantarunt. Id quod impulit J. B. Mantuanum, Italum, utriusqve memoriæ & laudibus quasi diæterio quodam alludere:

Sint Mecœnates, non deerunt fortè Marones,
Virgiliumqve tibi vel tua rura dabunt.

Uti nullus *felicior Augusto*, ita nemo *melior Trajano*: Huic C. Plinius junior Novocomensis, vir

P R Æ F A T I O.

eloquentia, virtute & sanctitate vitæ atqve morum (a) aut maximus ipse, aut inter maximos seculi sui viros reputandus, Panegyricum dixit omni elegio nobiliorem.

Carolus ille Magnus, [cui universa Germania, & imprimis Saxonia nostra, cum boreali tractu, initia debet nominis Christiani, longamqve seriem Episcopatum & Archiliteriorum, quæ asceteria quondam erant pietatis, eruditionis & virtutum, funditus excitatorum] vitæ gestorumqve præconem aluit *Eginhardum*, Saxonem, generum suum, aulaeque regiae Cancellarium & Historicum, elegantiam & puritatem dictionis omnium sui ævi principem (b). Summum Imperii culmen ad Germanos translatum primi intra Germaniam firmarunt Saxones, magni illius *Vvittekindi* gloriosissima propago, duo *Henrici* & tres *Ottones Augusti*: horum laudes meritaq; istius ævi ferè unicus scriptor, *Ditmarus*, Antistes Merseburgensis, Misnicæ ditionis, ex Comitibus Saxoniae oriundus, nobili Commentario posteritati commendavit. Ille enim est (c), cujus fidelissimis lucubrationibus in hac rudis ævi caligine veluti face utimur: cujus *Chronicon*, unicum hujus ævi thesaurum, jam olim par fuerat erui è tenebris, vel unius *Henrici* [*Aucupis*] Imperatoris causâ, cujus acta complectitur, ne tandem optimi fortissimiqve Saxonis res unâ sepultæ delitescerent.

Quid

(a) Augusti elogio Buchneri. (b) Judice G. S. Vossio in Tr. de Hist. lat.
(c) Verbis utor Andr. Brunneri P. II. Annal. Boj. L. IX. f. 677.

PRÆFATIO.

Quid de *AUGUSTO* nostro? Qui, uti veris-
simus nominis interpres, undiqve augustus & sibi sem-
per similis, omni fortunam (ut Lucani verbis utar) pro-
vocat horâ,

Curibus parvis & paupere terra
Missus in imperium magnum (a);
ex Principe Princeps-Elector, ex Electore delectus tam
vasti imperii Rex, tot contra nitentium competitor, vi-
ctor, Triumphator, semper superior, omnibus impar: di-
vini Platonis edictum secum reputando, *nullam fe-
licio rempublicam esse, quàm ubi do-
cti regnant, aut principes philosophantur,*
armis consilia potius habens, utriusqve aulae, & regiae &
electoralis, régimen Consiliariis munivit, dexteritatis at-
qve eruditionis gloriâ præfulgidis: virtute duce, comite
fortunâ, fortunante DEO, ipse regium conscendens soli-
um Polonorum, augustæ prosapiæ VVittekindorum rega-
le decus restituit, idqve post extinctum *HENRI-
CUM I.* Germanorum semper-Augustum, omni en-
comio majorem, cæloqve suo redonatos *Ottones*

A 3 *augu-*

(a) Virgil. Æneid. VI. §. 812. seq. Hoc Cumanæ Sybillæ de Ænea vaticini-
um Lusû fortuario (nec sine augurio) obtigit in erudita societate Patavi-
nâ, Saxoniae nostræ quondam Alexandro, MAURITIO, quem uti in-
comparabili Martia virtute, ita atavum AUGUSTUM (fratrem Mauri-
tii, & heredem-successorem), augustali fulgore æquat augustissimus Rex
noster.

P R Æ F A T I O.

augustissimos, suæ gentis primus: Linæ verò suæ
 VVettinensis, quæ VVittekindum juniorem proavum ha-
 bet Rex omnium primus, omnium augustissimus. VI-
 VAT AUGUSTISSIMUS REX NOSTER (veteri for-
 mulâ, sed voto semper novò) FELICIOR AUGUSTO,
 MELIOR TRAJANO!

Hujus verò sidera, & regnandi artibus, & doctrinæ
 sublimioris cultu conspicua, dum animò contemplor;
 Concede, *DOMINE*, ut in Laudes Tuas ferar!
 Cum quò veterum, aureæ illius Romæ procerum, sat
 aptè Te conferam, digniorem *Mecœnate* non video:
 Qui augustis natus atavis Cor *Augusti* tenes, regio
 sanguine clarus Regi assides, Augustæ aulæ delectus Pur-
 puratus splendore regiam completes, consiliis firmas: San-
 ctior *Augusti* Senator, & magni Sigilli Custos, secre-
 ta aulæ dirigis: allectus regni particeps, & belli & pacis
 ardua venerabili ore manûque moderaris: qui *Cilnii*
 instar illius inter illustres Patriæ, aulæque Augustæ Eru-
 ditos, principatum obtines, & eruditis faves, devotos
 foves, fovendoque juvas. Sed, ô quàm (b)

Pulchrum eminere est inter illustres viros,
 Consulere patriæ, parcere afflictis, ferâ
 Cæde abstinere, tempus atque iræ dare,
 Orbi quietem, seculo pacem suo!
 Hæc summa virtus, petitur hæc coelum viâ.

(b) Verba Senecæ.

P R Æ F A T I O.

Ut verò ad id me accingam, quod cardo propositi est, ab origine repetiturus tum vetustatem nominis, cum gloriam gentis *Beichlingianæ*, & alti Stemmatum propaginem, quæ sanguine Reges attingit (a) ipsamque augustam Saxonum quondam Domum, & Principes Imperii affinitate æquat: maxime doleo, Vulcani & Martis nequitiis chronicos gentis Libros primarios jamdudum periisse: Hinc, quæ in medium producturus sum, plurium annorum spatium hinc-inde, quasi sparsa Sibyllæ folia colligere necesse habui, in id maxime intentus, universi Misnici & Saxonici nominis, Nobilitatis. & ipsius Patriæ adeo gloriosissimæ, antiquitates & momenta, singula atque universa pro virili eruere, styloque adornata historico aptiori ordine ac methodo posteritate redonare.

(a) Testes hujus elogii allego, post Ditmarum & Monachum Bigaug. apud Maderum, Geo. Fabricium l. III. Origg. Sax. f. 338. Albinum in Chron. Misn. Tit. XIX. & in Progyrn. novæ Sax. Hist. p. 121. item in Geneal. Comitum Leifnic, sub Wiperto III. Groicense. Sigism. à Bircken & Nepotem Sax. Tab. IV. Geneal. Wittek. Lit. H. hisque plures tam veteres quam recentiores, inque his Andr. Hoppenrodium in Albo, f. Geneal. Principp. & nobilium Familiarum, per mille annos in Saxonia florentium &c. & Eliam Reufnerum in Auctario Basil. operis Geneal. Cathol. fol. 117. Venerabilem Spenerum P. II. Op. Herald. fol. 302. Notanda imprimis verba Albini in hist. Wipert. III. c. L. Fuit autem CUNO Comes Bichlingensis è Saxonica Wittekindea familia serenissima oriundus, ideoque & *nobilissimus Princeps* à Pegaviensi dicitur, filius videlicet Ottonis, Saxonie Bavariæque Ducis, qui & Visurgianus interdum dictus est, & hostis Henrici IV. Imp. precipuus fuit in Saxonia, pater Henrici Craffi Comitum Northemii in Frisia occisi. Ab hoc Cunone s. Conrado, cum vetus illa Stirps Bichlingensium, quæ in Chronicis Thuring. à Julii Cas. temporibus fabulosè, ut puto, deducitur, extincta esset, novam Comitum Bichlingensium familiam fundavit, quæ paulò ante nostra tempora & ipsa desit, & cujus bona nobilissima Wertherorum familia nunc tenet &c. hæc Albinus. add. Brotusius in Chron. Saxo-Halens. p. 30. & 26. ubi ex vetusto catalogo Procerum Saxonis, tempore Constantini Pogonati consignato, 3400. vasallos militares *Baroni Beichlingio* assignat, militia Saxonica partem ordinariam & quasi hæreditariam constituentes, circa A. C. 690.

HISTORIA BEICHLINGIANA

PrimiComi-
tes Beich-
lingani.

Romanam *BEICHLINGIORUM* originem, ex vetusto quodam MSc^{to} Thuringico celebrat *Wolfgangus Wertherus*, brevi quodam historia, quam *Arci Beichlinganae*, emptionis jure ad gentem suam translatae atque ab se splendidè instauratae. A. cl^o l^o lxxiii. inscribi curavit. Primum fundatorem Sedis Beichlinganae ad Onestrum, primi Imperatoris Romani atque fundatoris Monarchiae Christianae, C. Julii Caesaris temporibus in has oras appulisse, non equidem repugno, non ignarus eorum, quae Chronicon Coloniense tradit, aliquot nobiles & illustres familias ductu C. Julii Caes. & M. Ulpii Trajani Imp^p. ad Littora Rheni pervenisse, sensatim moribus Germanorum assuetos Rhenum superasse, nummis instructos sedes sibi hinc-inde per Germaniam magnam ac feram (uti cultiori Romae tunc audiebat haec Trans-Rhenana) elegisse atque fundasse, inque his nobiles Liskerchios, Barones Wildenselsios & Romhildenses, Comites Hennebergios, & hos ipsos *Beichlingios*: ex quibus Annales celebrant vetustissimi *ERPONEM* quendam, conditorem urbis Thuringiae, *ERFURTI*, teste veteri rhytmô, quem Marcus Wagnerus Frimariensis, S. Caes. Maj. Antiquitatum Inquisitor per Europam (ita audire maluit) in *Regno suo Thuringia* parietibus cœnobiorum suo tempore adscriptum allegat:

ERP Baro (b) de *BEICHLING* urbem fundavit in oris Tyrigetis, *ERPFURT* præclaro nomine dictam.

Erphurdum inquam, at quantam urbem, quam non urbem sed orbem Thuringiae [b] vulgus Thuringorum salutat. Hanc inquam Beichlingius s. Comes s. Baro (c) fundasse perhibe-

(b) Die Haupt-Stadt in ganz Thüringen ist Erfurt/ welche der gemeine Mann das ganze Land nennet ic. ita legitur ap. Adr. Beyerum in Geogr. Jen. p. 107.

(c) Antè Carolum M. Comitum titulus Germanis nostris trans-Rhenanis ignotus penè fuit atque infvetus, qui terras suas per pagos dividebant, pagos Dominiis s. Baronatibus, distinguebant, & Principes pa-

habetur, seculô post C. N. quinto æterna nominis Beichlingiani gloria.

Circa A. C. DCCCCXXX. gloriosissimus Saxo, *Henricus I.* per totam Germaniam & fines Imperii Romani rerum potiri cœpit, inter hæreditarias dictiones, quas à patre Ottone, magno Saxone ad Visurgim, acceperat, Thuringiam quoque numerans, caput Thuringiæ Erphurtum mœniis primus cinxit, oppida & arces ab injustis inuasoribus occupatas passim vindicavit, suum cuique restituit, Proceres Thuringiæ beneficiario jure sibi obligavit, quorum ditiones, cum unus alterque mascula finè prole decederet, patrimonio Principum, tunc Imp. accreverunt, inque his successu temporis Beichlinga. Hanc ultimis annis *Otonis M.*, *Henrici primogeniti Imp. Augusti* adhuc, tenuit *Dietericus Comites Beichlingius*, quem ludis equestribus, A. C. DCCCLXIX. DIETERI-
CUS. solemnissime Martisburgi celebratis, atque à Ridaco Marchione Misniæ institutis, interfuisse legimus in libb. Trojanum Germanorum (d).

Extinctà hac nobili Romanâ (e) ut traditum est fami- Moderni
lia, quod tempore *Henrici II. s. Sancti*, ultimi augustæ Sa- Comites
xonum familiæ Imperatoris, accidisse reor, *Beichlingana*, di- Beichlingi.

B

tio

gorum eligebant. Factum inde, ut, quos Comitum dignitate ornaverat Carolus Imperator, atq; beneficiariis districtibus sibi devinerat Barones, utroq; axiomate (des *H. N. N. Grafen und Edle Herren*) innotescere malebant, e. g. *Marck und edle Herrsch Landsberg/ Graff und Edler Herr zu Supplinburg/ Mansfeld/ &c.* ut minus adeo mirum sit, *Erponem*, qui prima rudimenta Erphurti jecit, Baronis potius quam Comitis *Beschingii* titulo insigniri. Astipulantur nostræ sententiæ Brotusius in *Geneal. Principum Anhalt.* ubi specificè nominantur die *Edlen Herren zu Engern/ Ascanien/ Beichlingen/ Lippe/ Hoyer/ Spiegelberg/ &c.* *Reineccius*, von der *Weißner* *Ankunft* und des *Adels Herkommen/ & Spangenb. im Adelsp.*

[d] Add. Münsterus L. III. Cosmog. cap. 449. num. 4.

(e) Num intermedia quædam familia Saxonica Romanam hanc intercesserit & illam, quæ in *Courado* demum cœpit, *Otonis Visurgani filio*, ex

tio pervenit ad *CONRADUM* sivè *CUNONEM*, Heinrici Aucupis, Imp. gloriosissimi, ex *Ottone*, Saxonum ad Visurgim atqve Bavarorum Duce, trinepotem, qui primus apaganii sorte (als ein abgetheilter Herr) *Comitis Palatini Saxonici & Beichlingiani* titulò uti cœpit, sedemqve sibi ac posteris elegit arcem *Beichlinganam*. Hujus, uti alti Stemmatibus, cujus apicem, *DOMINE*, tenes, fundatoris origines repetere, non supervacaneum erit. *WITTEKINDUS* Magnus, ultimus Regum, primus Ducum utriusque Saxonie, tot Regum, Principum, Comitum, communis radiæ, primam thori sociam habuit *Gevam*. Gothorici Danorum

Re-
 augusta Impp. Sax. familiâ oriundo, & ad nostram usq; ætatem perdurat, scrupulam non levem movent, quæ adducit Spangenbergius P. II. *Nidel. Sp. Lib. VII. c. 18. vom Sächf. Adel. ex magnificis Thuringia viris* (ita Pontifici Rom. in literis ad Bonifacium, Thuringorum Apostolum, circa A. C. 720. perscriptis audiunt apud Leznerum in V. B.) primariis Saxonum familiis atq; proceribus annumeratos quoq; fuisse *Beichlingios*, è quibus Tetrarchas suos pace bellòq; potentes eligere, Saxones consueverant. Hos non nisi indigenas Saxones ad summam rerum admisisse, facile comprobabit, qui genium Saxonum vel leviter perspectum habet, quippe quibus Romanum nomen & omne exterum imperium infestum erat. Accedit, post extirpatos Thuringiæ reges omnem terram, quæ à sinistra Onestri ripa Hercyniam versus tendit, victores Saxones sibi vendicasse, nominisq; sui monumentum, & quasi terminum utriq; terræ, excitasse Saxoburgum, in territoriò vetustissimi Comitatus *Beichlingiani*. Confer chron. Thur. Anon. quod 1685. Gothæ prodiit p. 494. Verba supra allegata Spangenbergii movent, ut videtur, eruditum Autorem Chron. Thur. modò dicti, p. 232. lin. 4. ut crederet, *Beichlingios quondam habitasse in Saxoniam*, cum tamen ipsi Saxones ditionem Beichlinganam cis-onestranam, Hercyniam versus sitam, jure belli (temporibus nimirum Theodorici Austrasiæ & Hermenfriedi ultimi Thuringorum regum, trecentis annis antè Carolum & Wittekindum M.) finibus suis asseruerint ad tempus, quæ hodiernum Thuringiæ adscribitur ut antè, mutato rerum statu sub Landgraviis, cum Ludovici Schönburgii nepos primi hereditarii titulò à focero suo, Lothario Saxone, insigniretur. Distinguendum adeò in-

AUGUSTA BEICHLINGIORUM ORIGO. H

Regis filiam, matrem *WIPERTI*, Ducis Saxoniae, Angriae, Westphaliaeque, natu majoris Wittekindi filii: Hic cum *Sintecillâ*, Radebothi Frisonum Principis filia, genuit *BRUNONEM*, Saxonum Ducem: cujus frater, Wigpertus Ringelhemius, familiam Comitum Oldenburgensium, modernorumque Regum Daniae & Ducum Holsatiae fundavit, fundator simul arcis Oldenburgiae. Brunoni peperit *Svana*, Wolfradi Rothenfahnenensis Comitis, à quò Montfortii Duces descendunt, filia *LUDOLFUM*, ob res contra Normannos Vandalosque fortiter gestas ab Imp. Ludovico IV. declaratum primum magnum Ducem Saxoniae, ex *Odâ*, Willegisi Francorum oriental. Ducis filiâ (centum septemque annorum, cum vivis excederet matronâ) patrem factum magni illius *OTTONIS* ad Visurgim (f), augustae Saxonum Familiae gloriosissimi conditoris, electi Romanorum Regis &c.

II.

III.

IV.

V.

B 2

Hic

ter Saxones & inter Saxoniam, habitârunt quidem inter Saxones (novos & quasi intercalares partis Thuringiae victores-colonos) *Beichlingii*, sed non in Saxoniâ. *Dietericum* verò illum *Beichlingium*, quem ludis Circensibus Merseburgicis A. C. 968. interfuisse audivimus, familiae intermediae Saxonicae [si tamen quaedam Romanam illam, hancque Wittekindeam, de qua jam dicturi sumus, intercessit] accensendum esse reor, & fortè ultimum suae stirpis, quae Tetrarchas quondam Saxonibus dedit. Superaddimus verba Petri Albinii in Progymn. Novae Sax. Hist. p. 23. quae tamen eandem ferè cum sententiâ Thuringi illius censuram merentur: Bichlingensis Familia, cui in Thuringia cognominis arx est, cum sola ex Thuringicis familiis referatur inter Saxonicas, opinor, hujus nominis fuisse in Saxonia, unde in Thuringiam deinde profecti sunt. Constat quidem, Bichlingensem Familiam conditam esse ab Ottonis, Ducis Visurgani & Bavariae, qui sub Henrico IV. vixit, posteris. Enzelis inter Westphalicas ponit: qui alias de Swartzburgia, Glichenfi, Orlamundana & Vinariensi dicit, ex Gothis esse oriundas, &c. Haec Albinus.

(f) Ob potentiam & autoritatem, quâ omnes Germaniae Principes antebant, communi elogiâ salutatus, *der grosse Herzog an der Weser*.

Hic enim cum *Hedwige*, Arnolphi Imp. filia augustali, post Brunonem & Dancwerum, Brunonis vici, & Domus simul Brunsvicensis primævæ conditores, progenuit *HEINRICUM I.*, quem *AUCUPIS* caractere antiquitas distinxit, (g) primum è Saxonibus, & ipsis Germanis post extinctos Carolingos Imperii Romano-Germanici Semper-Augustum: cujus immortalibus mæritis, & rebus pace belloqve, domi forisqve stupendè gestis, non statuat Germania debet, sed seipsam, summamqve rerum. Hujus enim atqve filiorum, Ottonum augustissimorum gloria, fortibus pariter ausis & maximis victoriis insignium,

transcendit omnis temporis historias.

VII.

Post fata Hatburgis Merseburgicæ *HENRICUS* gloriosissime dictus secunda vota dedit *Mathildi*, agnati sui *Dieterici*, Comitis Ringelhemii atqve Oldenburgensis filix, cum quâ progenitus est (post *OTTONEM* illum augustissimum, quem Magni elogiò antiquitas insignivit) *HENRICUS*, primarius Dux Bavarix, bellis Bavaricis, Italicis, Hungaricis &c.

IX.

gloriosus, pater *BRUNONIS* (cujus ex fratre Henrico nepos,

(g) Submonendus hinc nobis L. B., non deesse, qui Henricum hunc Aucupem cum suis majoribus à *Brunone*, fratre Wittekindi M. deducere malint, inq; his Spalatinum, Agricolam, Fabricium, Dav. Chytræum, pugnacem in contra sentientes Scriptorem: nos suis de causis secuti, h. l. sumus Albertum Crantzium, communem Saxonum Historicum, sat celebrem factis antiquum: quem etiam secutus est Petrus Albinus & Elias Reusnerus in vasto opere Genealogicò, & qui hos sequuntur, Sigismundus Betulius in Theatro Sax., & Nepos Saxonicus, Autores Scholæ probati. Neq; improbare sententiam nostram videtur magni apud nostrates nominis Historicus, C. S. Schurtzfl. in pereruditâ Diss. de Wittekindo M. ff. 6. & 14. insertâ simul Tab. Wittekindi. sed & editore in præfixâ Tab. Geneal. Chronici Ditmari Merseb. Primarii Augustæ Saxonum Familiæ Scriptoris, & coævi, cujus laudes supra recensuimus. Brunonem verò, fratrem Wittekindi, ætate vita decessisse multi credunt,

pos, Henricus Sanctus, Familiam Saxonum Augustam terminavit) Brunonis via Domini & Marchionis Saxonici, matre *Juditha*, Arnulphi Alaistoris, Bavarorum tunc Regis & Anti-Cæsaris, filiâ prognati. Hic cum *Hildeswinda* Comite Croatiae familiam propagavit in **BRUNONE**, uti nominis paterni ita possessionum unicô hærede, qvi matrimonium iniit cum *Gisela* Henetorum Principe: Hanc post fata Brunonis thori sociam ascivit Ernestus Dux Sveviae, hocqve demortuo Conradus Saliquus, Rom. Imp. Duxqve Burgundiae &c. Filius Brunonis & Gisela hujus augustae celebratur **LUDOLPHUS**, Marchio Thuringiae, qvi Merseburgi [ubi & ossa ejus super sunt) decedens reliquit ex *Hiltrudi*, Balduini II. Flandriae Comitis filia, post Ecbertum fortem bellatorem & conditorem Gvelpherbyti, & Brunonem IIX. prælio extinctum, indeqve Hermannum Comitem Palat. Saxoniae &c. **OTTONEM** demum illum, magnum (ita Genealogicis audit) Saxonem ad Visurgim, Ducem Bavariae, Comitem Northemii &c. **BEICHLINGIANÆ** Familiae Conditorem in **CUNONE** sive **CONRADO**, cum *Cunisa* s. *Conradina*, Principe Bavariae progenitô, Palatino Sax. & **COMITE BEICHLINGIANO**, Familiae suae augustalis primô. Frater Conradi natû major, *Henricus Crassus*, Comes Northemii, gloriosa morte desit in debellandis Frisiis infidelibus, relinquens ex *Gertrudi*, Ecberti I Marchionis Saxo-Brunsvicensis (h) filia-hærede 1. Hermannum, Antistitem

IX.

X.

XI.

XII.

Conradus
primus Comes
Beichling. 103.
103.

B 3

Colo-

(h) Magna est confusio Scriptorum inter duos *Ebertos* Saxonice totidemq; *Eccardos* Misniae, Marchionis utrinq; patrem & filium, utrosq; de principatû Thuringiae participantes. *Ebertum* II. primi filium, Marchionem Sax. & Thuringiae, cum terris suis exuere allaboraret Dedol. Marchio Lusatie, Burggravius Sorbecensis, Comes Wettinensis (cujus uxor erat Bertha, Wiperti sen. Groic. filia) nec tamen posset, arcem *Beichlingianam* armatâ manû invasisse, sed poenas injuste occupationis dedisse propriis ministris, legitur apud Eliam Reufnerum (& quos ille pravios habet) in Geneal. Wittek, fol. 173. ad A. C. 1061, add. Chron.

Coloniensem. S. I. R. per ditiones Italicas Archi-Cancellarium & Principem-Electorem : 2. filiam-hæredem Richsam, quam in Lotharii Saxonis Imp. augustô thalamo reliquit : 3. filiam Gertrudim, Henrico seniori Marchioni Misniæ desponsatam primâ vice, alterâ verò Conrado, Electori-Palatino Rheni. Minor natû *CUNONIS* frater *Siegefridus*, Comes Bomenburgius, filium habuit cognominem, hujus nominis tertium, quem *Comitis* quoque *Beichlingii* titulô ornat Wolfg. Lazius, Historiogr. Cæsar. De quò tamen nostri nihil certi affirmant (i). Sorores *CUNONIS* nostri (primi Comitis) fuere 1. Ida, Thimoni Marchioni Misniæ primò voto desponsata, secundò Gebhardo Comiti Qverfurtano : 2. Adelinda, Gyelphi IV. Bavarorum Ducis uxor. Ad liberos *CUNONIS* s. *CONRADI BEICHLINGII* devenio, in quibus numerantur duo filii & quinque filiæ, nobilissimis Saxonix & Thuringiæ Principibus elocatae, sed maritos earum nondum indagare licuit (k) præter unicam Cunegundam, de quâ mox dicturi sumus. *SIEGEFRIDUS* hujus nominis II. patri Cunoni successit, secundus ordine, sed primus natus hujus familiæ augustalis *Comes Beich-*
lin-

Siegefridus
II. Comies
Beichl. primus natus.
O A. 1113.

Thur. Anon. suprâ alleg. p. 420. & qui primo loco nominandus erat, G. Fabricius in Annal. Misn. ad eundem Annum, cujus verba sunt : Dedo Marchio Misn. rebellis Imperatori, *Beichlingô* arce Thuringorum vetere, quam tuebatur, expugnata, interficitur à ministro proprio, & permissû Imperatoris Misnam transfertur ad sepulchra majorum, quæ in medio basilicæ templi cathedralis tum fuerunt. Illustratur his sententia nostra supra adducta, post extinctam primam illam Comitum Beichling. familiam, arcem & Comitatum *Beichlingianum* mansisse apud Inipp. Saxonicos usq; ad *Canonem* illum Palatinnm Saxon. & primum Comitem Beichlingensem, qui A. 1103. ficarii manû perit Alvenslebbii, cujus posterii ad hunc usq; diem nomen & scutum Beichling. servant. *

(i) Verba Fabricii lib. Orig. Sax. f. 366.

(k) Verba Albini in Geneal. Com. Leisn. sub Wiperto III.

lingius. Hic motus injuriâ Henrici V. Imperatoris, ejusque fidelis quâ opprimendam Saxonum libertatem ministri & consiliarii, Hojeri de Mansfeld (1), factus est sodalis vitrici sui, fortissimi Comitis ac Principis, Wiperti sen. Groicensis, unâ cum Lothario Saxone, tunc Comite Supplinburgio, affine, Rudolpho Brandenburgico, Ottone Anhaltinô &c. Sed confossus est demum optimus Princeps ab Hojero Mansfeldensi, ex insidiis prorumpente, cæteris sodalibus partim fugatis, partim captis. Id quod tamen non impune tulit Hojerus parricidâ, brevi post tempore aliô congressu, quo se nimis jactanter offerebat, ad pugnam Saxones provocans elatus, robusto venatori coram Domino, Wiperto Groicensi juniore, affini Siffredi Beichlingii, de quo hic sermo, jamdudum promeritas pœnas dare talionis necesse habuit. Testibus autore vetustissimi Scripti de fundatione Cœnobii Bistiburg. quod Chronico suo Montis-Sereni subnexuit Maderus, & Monacho Pegaviense in Chronico per Reineccium edito.

Alter

- (1) Ita legitur in veteri MSCto ap. Maderum de Fundatione Cœnobii Bistiburg. Decætero ut clarior extet hujus Siegefriedi, primi nati, ejusque patris Cunonis, primi Comitis Beichlingii, & avi Ottonis, illustrissimæ Familiæ Conditoris, augustalis origo, præter supra allegata testimonia, verba huc repetimus Georg. Fabricii Lib. III. Orig. Sax. fol. 338. Historici El. Sax. fide satis digni atque probati; OTTO III. (recentioribus Genesal. Vtus audit) Dux Saxo-Bavaricus, Ludolphi filius, Henrici I. Imp. trinepos, cum Cunissa Bavaricâ genuit Cunonem, Comitem Beichlingii & Northemii, à quo Comitum Beichlingiorum, qui annis superioribus ditionem suam, gubernante Duce Saxonie Georgio, Joanni Werthero Eqviti vendiderunt, deducta fuit progenies &c. Multus adhæc est laudatus Autor in laudibus laudatissimi Progenitoris Ottonis c. l. f. 365. Superaddimus quoque verba P. Albini in Chron. Misn. Tit. XIX. von Geschlechtern/ so aus dem alten Sächß. Stamme Wittekindi M. entstanden von Cunone oder Conrado, dem Bruder Herzog Heinrichs des feisten/ den man den Grafen von Nordheimb genant/ dem Sohne Herzog Ottens von der Weser/ welcher auch Bayern inne gehabt.

Otto Com.
Beichling.
ad An. 1120

Duæ Cune-
gund, Beichl

Alter CUNONIS s. CONRADI primi Comitum Beichlingiani filius OTTO, successit fratri nefanda cæde perempto, Siegefriedo, A. C. cix. in possessione perincludi Comitatus Beichlingiani: cujus soror, matri cognominis (reliquarum enim quatuor nomina & illustrissima fœdera, quæ cum Principibus Saxonie & Thuringie, uti supra monuimus, inierunt, ignorantur) *Cunegunda* nupsit *Wiperto* Groicensi *Juniori*, unô eodemq; die, quo mater Ottonis & *Cunegundæ*, *Cunonis* sæpius laudati relicta vidua, *Cunegunda*, secunda vota dedit patri *Wiperti*, *Wiperto Seniori*, tunc Marchioni Orientali Lusatiae; & Comiti Groicensi. Rarum omninô exemplum, duo *Wiperti*, duæ *Cunegundæ*, Pater & filius, mater & filia, viduus & vidua, Princeps Juventutis

* Insignia Comitum augustalis hujus Familie ne transeam, submonendum duxi, variantes Heraldicorum picturas, non admodum equidem discrepantes, hic adverti. Spangenbergius P. II. *Ydels. Ep.* fol. 327. b, aream pingit argenteam, binis fasciis nigris distinctam. Idem scutum, ejusdemq; coloris, totidemq; fasciis (barbare uterq; trabes substituit, terminò peritioribus artis heraldicæ, & ipsis instrumentis Auguste Curie S. Imperii ignotò) sed minò tinctas pingit Siebmacherus P. II. libri armonialis A. 1605. Norimbergæ evulgati p. 19. Lacinias utrinq; dependentes argento & minio tingit, scuto galeam imponit deauratam, galeæ diadema aureum, coronæ pileum (perperam columnam vocat vulgus pictorum) vetustissimæ formæ oblongum orientalem, tribus plumis s. speculis vestitum pavoninis, scuto similem: adeoq; eundem planè, qualis cassidi Ducali Sax. supereminet, excepto solò numero & colore fasciarum. Quanam facies armorum appareat in illustri Familie Conditorio Colledano, totsecula perenni, nondum, quod doleo, propius scrutari licuit: nùm Spangenbergio vela pandat, an Siebmachero, artis cœtera satis gnaro & attento. Diffiteri adhæc nequeo, pictorum incuria & phantasia in Insigniis non rarò mutari, quæ mutare est nefas. Ita pileo Beichlingiano locò plumarum pavonis impositas alas aquilinas affirmant, in Templo Hoyersw. oppidano verustæ picturæ, cœtera ejusdem formæ, qualem Equestris Familia Beichlingiorum (quæ pares omninò cum Comitibus sui nominis origines sanguinemq; ducit,

tis Virginumque virago, undique pares dispaesque, uno eodemque die gamicas festiuitates celebrant. Utriusque, & matris & filia illustrissima, breuem historiam exhibet supra allegatus Autor Foundationis Cœnobii Bigaugiensis apud Maderum: iisdemque ferè verbis Monachus Pegaviensis in Historia Wipertorum, quam in vernaculam transtulit Reinerus Reineccius, cuius (cùm Monachorum stylus obscurum Fraternitatis ævum nimium quantum sapiat, & facile nauseam creet Lectori) verba h. l. subnectere consultius duximus: Im Jahr Christi 1110. als Graff Wiprecht von Grois(sch) (Marggraff im Osterlande und Lausitz, Burggraff zu Magdeburg und Leis-

C

nig/

ultimisque temporibus, id quod ex Arbore gentilitia fronti hujus opelle præfixa satis liquet, Colledam adhuc tenuit, clinodium quasi totius Comitatus & illustris Familia Conditorium) ad hunc usque diem in Insigniis circumfert. Hæc levi admodum distinctionis notâ, more Familiis illustribus recepto, coccineum scutum unica fascia argentea, auro variegatâ (quod pictorum additamentum est) transversum fecat, ornamenta cassidi scuto analogâ imponit, ejusdem, quam descripsimus, formæ ex Siebmachero. Hanc antiquissimam ipsius Comitatus vetustissimi tesseram esse censeo, & si quid duplicatum est, ab ipsis Comitibus vergentis ævi mutatum arbitror. Simplicitate Insignium nihil antiquius. Id quod advertere licet in Scuto Archi-Ducum Austriae, & ipsius adeo augustissimæ Domus, fontis Nobilitatis Europæ, sed & Regum & Ducum Burgundiæ, Marchionum de Landsberg, Wipertorum Groicensium, Comitum de Sommerseburg, Isenburg Thuring., Arnshaug, Ballenstat, Lauterburg, Lahr, Meurs, Viande, Weiffenfels, Zorbeck &c. Baronum de Gersdorff, Pallant, Qverfurt, Roggendorff, Schœnburg, Utrecht &c. Nobilium ab Arnimb, Bosen, Campen, Closter, Creutz, Ebeleben, Erdmansdorff, Feilitzsch, Grunaw, Harras, Hefler, Hoym, Kitzscher, Körbitz, Maltitz & Miltitz, Minckwitz, Mergenthal, Nismitz, Planitz, Poigk, Ponickaw, Raben, Rauchhaupt, Redern, Rixleben, Schœnfels, Schweinitz, Trützschler, Vitzdum, Volckstât, Wahren, Watzdorff, Witzleben, Zschirnhausen &c. quæ nihil ferè, nisi fascias aut simplices colores, unicamque cassidem præsentant. Sed de his alio locò & tempore.

nig/ Herr zu Budisin/ Nisyn/ Gera/ Orla/ Camburg/ Dornburg/
 Eckartsberga und des Schwanfeldes/ *ic. ita legitur apud Brotu-*
fium in vita ejus, ex variis documentis compilata) des Leides
 wegen seines Gemahls (Judithæ, Vratislai primi Bohemorum
 Regis filia) ein wenig vergessen/ hat er die hohe Nothdurfft erach-
 tet/ daß er sich wiederum verheyrathe: ward derohalben schlußig/ des
 theuren Fürsten/ Herrn Cunonis zu Beichlingen nachgelassene
 Witbe Cunegund zu freyen. Nun hatte dieselbe ihr vorgenom-
 men im Wiben-Stande zu verbleiben/ und wolte aus solchem Bes-
 dencken anfangs diesem Unsinnen ganz nicht statt geben. Als Sie
 aber folgendis ihre Verwandten und Bekannten (derer sie dann von ih-
 rem Herrn gnug erlebet) hierüber zu Rath gezogen/ hat sie mehr aus
 beweglichen Ursachen als Gutwilligkeit drein gewilligt. Denn eben
 diejenigen/ durch dero Betrug ihr Herr/ der sich keines argen versehen
 hatte/ heimisch und wieder alle Billigkeit war ermordet worden/ set-
 ten ihr hart zu. Diese waren Edelgeer von Glesfeld und Kersten
 (Christian) von Rotenburg. Derowegen als Graff Wiprecht ihre
 Bewilligung vernommen/ ward er froh darüber/ ließ es auch bey dies-
 ser seiner glücklichen Heyrath nicht bleiben/ sondern brachte weiter zu
 wege/ daß seines Gemahls Tochter gleiches Namens/ das schöne
 Fräulein Cunegund (erste gebohrne Gräfin von Beichlingen) sei-
 nem ältern Sohne auch gleiches Namens/ nehmlich Graff Wiprech-
 ten dem jüngern zu Grottsch/ als tapffersten Helden seiner Zeiten/ eh-
 lich vertrauet ward. Hierauff geschah das Belager zu beyden Thei-
 len auff eine Zeit/ und ward mit grossem Prachte vollzogen. Es hatte
 aber Frau Cunegund (die verwißbete Gräfin von Beichlingen/
 als Graff Wiprechts neue Gemahlin) noch 4 andere Fräulin/ welche
 denen Fürsten von Sachsen und Düringen vermählet wurden. Hier-
 nechst geschah vor dießmahl ein Vergleich wegen einer Ehe-Stiff-
 tung/ welche dieses vermochte: wofern sich würde zutragen/ daß Frau
 Cunegund/ zuerst mit Tod abgienge (supervixit tamen Wiperto
 & patri & filio) solte ihrem Gemahl und dessen Erben alle ihre Ver-
 lassenschafft heimfallen. Es hatte aber mehr gedachte Frau Cune-
 gund

Sorores IV.
 Beichlingiæ.

gund von ihrem vorigen Gemahl/ (dem Fürstlichen Grafen Cunone von Beichlingen) ein grosses Heyraths-Gut und Wittumb von Ländereyen/ und darunter auch eine Abtey und Feld-Closter auff der Grenze zwischen Sachsen und Düringen/ **Holdesleben** (m) genannt/ dieselbe befahl sie ihrem Herrn insonderheit: Denn die Güter so dazü gehörten/ waren nebst dem Gottesdienste in groß Abnehmen gekommen/ als eben die Zeit einer / Nahmens Lupertus, dasselbst Apt gewesen. Nun war Graf Wiprecht von dessen ungeistlichen Wesen vorhin schon verständig worden/ derowegen ihn bald darauf absetzte / und das Kloster Apt Windolfen zu Pegau befahl/ welcher alles bald in bessern Stand brachte. Als er aber der zweyfachen Mühwaltung überdrüssig worden und befunden/ daß/ was diesem Beichlingischen Kloster zugienge/ dem Pegauischen entzogen wurde (denn wenn man 2. Sachen zugleich vornimmt/ so kan auf jede nicht gleiche Sorgfalt gerichtet werden) hat er vor rathsam erachtet einen besondern Apt dahin zu verordnen/ und erhielt dißfalls vom Apte zu Corbey/ daß ihm Frater Ludgerus gefolget ward/ welcher vornehmlich zu Pegau sein Prior gewesen und sich sehr löblich verhalten etc. Hiernächst hatte Graf Wiprechten/ als seinem Befreundten/ ein reicher ansehnlicher Herr/ Witte von Wiesenburg genannt/ bey hohem Alter alle seine Güter vermacht/ welcher gleichfalls in seinem Städtl. Wiesenburg (n) ein Jungfrauen-Closter gestiftet/ und von seinen Gütern mit ziemlichen Einkünften dotiret: welches nach dessen erfolg-

Beichlinga-
num Cæno-
bium.

Vitzenburg
ad One-
strum.

E 2

(m) Addamus verba vetustissimi Scripti de fundatione Cænobii Gossecensis ap. Maderum c. 1. p. 221. Per idem tempus (1088.) Abbas Friedericus Gossecensis à *Cunone* Comite de *Bigligen* exoratus Abbatiam in *Holdeslebe* regendum suscepit, quam, quia laboris piguit, post paucos annos memorato Comiti (Beichlingiano) resignavit.

(n) Corrigenda hinc verba cum Monachi allegati, tum Translatoris Reineccii: neque enim Wyzenburg, nec Weitzenburg, nec Weissenburg, multò minus Wiesenburg/ (ita diversimodè scribunt autores) sed Viceburgum audit, Nebram & Memmelebiam interjacens vicus & castrum, à Vicedominis Thuringiæ quondem extractum, nunc Heslerorum Sedes in districtu s. Præfecturâ Elect. Sax. Freyburgensi

ten Absterben Graf Wiprecht seiner Frau Mutter Siegenæ, als
damahls zum andern mahl verwittiberen Gräfin von Lengefeld/ zu
dero Andacht/ Bequemligkeit und Unterhalt eingeräumet. Weil
aber nach dero seeligen Abschiede sich ein Gräfl. Fräulein (von Lenge-
feld in Francken) mit ihren wellüstigen Gespielen dahin gewendet/
die nebst denen Nonnen viel ärgerliches Wesen getrieben;
ward Graf Wiprecht/ als ein eiferiger Herr/ über dergleichen ärger-
liche Profanirung so kostbarer milden Gestiffter/ endlich Raths/ auff
Gutachten des/ wegen seiner Andacht damahls sehr beruffenen Bi-
schoff Ottens zu Bamberg/ unweit dem Städt. Wisenburg an der
Reinsdorff, Unstrut das Münchs-Closter Reinsdorff/ zu stifften/ und die sämt-
lichen Einkünfte dieses verwilderten Nonnen-Closters dahin zu verle-
gen ꝛc. Worzu auch nachgehends das Beichlingische Kloster Ol-
denslebe geschlagen worden. Limitanda ex his verba Anonymi
eruditi in Chron. Thur. qvod paucis abhinc annis Gothæ pro-
diit, statuentis, *Beichlingianum Comitatum cum hac Cune-
gunda, viduâ Cunonis primi Comitis, connubiorum jure ad
Wipertos transisse, tot utriusqve sexûs hæredibus Cunonis le-
gitimis, qvorum tres masculi & quinque filia, Principibus*

Sax.
ad Unstrutam. Ad hæc, duo fundasse Cœnobium Wipertum Groicen-
sem virgineam, Viceburgensem & Beichlingensem, qvæ postea translata sunt
Reinsdorfium ad Onestrum &c. P. IV. Itag. Hist. p. 601. tradit (fe-
cutus Brotusium in Hist. Wiperti cap. 8. qvi sæpè confusa miscet)
Dresserus, Erfurt. Thuringus & ad tempus Prof. Histor. in Acad. pa-
triiâ; qvem fanè curatius attendere historia patriæ decebat. Nun-
quam enim Beichlingam Wipertus tenuit, multò minus Cœnobium
ibi fundavit, qvale nunquam fuit: sed primus Comes Beichlingius,
plus sæpè laudatus Cuno, Wiperti in matrimonio antecessor, possedit
Cœnobium Oldeslebe (nunc nobile prædium Berckense in districtû
El. Saxenburgico) qvod inter dotalia bona ex hæreditate Beichling.
numerabat Cunegunda, ejusqve curam Wiperto novo marito commen-
dabat. Neqve Viceburgensem illud propriis sumptibus, ut tradit Dres-
serus, Wipertus excitavit, sed à Dominò Vicenburgico jampridem
fundatum testamentariò beneficio acquisiverat, &c.

Sax. & Thuring. primariis desponsatæ, innotuerunt, superantibus. Non integrum Comitatum, cujus possessio ad Siegfriedum & Ottonem filios, supra nominatos, horumque posteros, post extinctum patrem Cunonem, devolvebatur; sed bona tantum quædam dotalitia Cunegundæ, viduæ Beichlingensis, in confiniis Sax. & Thuringiæ sita, advertimus in Historiâ Wipertorum hactenus ventilatâ, quorum curam Cunegunda Wiperto novo marito commendavit, sed & successionem in his bonis eventualem mortis causâ (ut in jure loquimur) dotalitiô quodam pactô Wiperto, assignavit, futuro hæredi, nisi prior Conjuge Cunegundâ decessisset, uti supra dictum est.

Familia adhæc *Beichlingiana*, certis lineis divisa, varia extrâ Comitatum sui nominis oppida & Latifundia possedit, inque his ditionem *Weiffenseehensem*, quæ postmodum Judithæ (o) Ludovici ferrei Landgr. Thur. viduæ, Conradi Svevi Imp. filia, fundatrici oppidi Weiffenseh. A. 1173. emptionis jure cessit: *Kindelbruga*, hodiè oppidum Præfecturæ Elect. Sax. Weiffenseh. municipale: *Kyffhusa* montana ad Findam: *Rotenburgum* montanum ejusdem districtûs: *Kelbra* oppidum, quod nunc Schwartzburgicis paret, & finibus Præfecturæ Elect. Sax. Longo-Saliff. describitur: Dominium & oppidum *Vicha* cum *Leubinga* ad Onestrum, in Valle Grimmen-Thal/ (potius Krummen-Thal ab anfractibus Onestri fl.) elogio Dresseri oppidum naturâ munitum & ubertate agrorum excellens: quæ ambo circa A. cl. l. ad Dietericum II. ejusque filium Johannem III. Wertheros transferunt: *Werningeroda* (p): *Bercka* ad Jlmum, oppidum & Comitatus

Feuda
Beichlingiana.

C 3

quon-

(o) Meminit hujus eruditus Anonymus in Chron. Thur. p. 327. sed nomen augustæ fundatricis tacet, Friedricum cum Ludovico, uxorem cum vidua confundit.

(p) Verba Fabricii Lib. II. Rer. Germ. f. 319. non satis intelligo Anno 1533. obiit Johannes III. Wertherus ætat. 90, qui ad familiam

qvondam sui nominis Comitum, qvem circa A. clo cccc. Friedricus Comes Beichling. à Gleichensibus emptionis jure obtinuit: *Cannewurf*, ampliffimus Præfecturæ Elect. Saxoburgicæ pagus, hodiè octo prædiis nobilibus divisus, cum *Gebafsa* ad Onestræ & Jeræ s. Hieræ confluentes, atqve Kreyenbergæ, ultimorum Comitum hujus Familiæ fuerunt sedes. His *Fontes falsos* perinclutos qvondam *Franckenbusanos*, reditusqve indè redundantes, addit Spangenbergius (q). Superaddimus urbem Thuringiæ *Erfurtum*, qvam ipsis Venetiis coævam tradunt, cum omni ditione Saxoburgicâ: de qvibus supra diximus. Item *Tannenroda*, affirm. Beyero in G. I. p. 230. *OTTONIS* (Cunonis filii, Ottonis Visurgani nepotis, tertii ordine Comitum Beichlingii, sed primi nati), ultimis annis Lotharius Saxo, ex Comitibus *Qverfurtanis* & *Supplinburgiis*, Imperator Germanorum Semper-Augustus, eruditionis gestorumqve gloriâ perinclutus, generum suum

Lu-

Helmæpontem oppidum (*Brück*) à Christoph. Witzlebio. Frondorfium à Comitibus de Stolberg, *Beichlingam ab Adamo Comite Werningerodano*, & Leubingam pagum à Comite Beichlingensè emptum adjunxit. &c. Quis ille Adamus Werningerodanus? Comitum Werningerod. stirps tunc jamdudum exaruerat: neqve inter Stolbergios Comites, qui Werningerodam hucusqve tenent, ullum Adamum adverto. Nisi Adamum Comitem Beichlingensè, qui tunc Camera Imperiali Spirensi præsidebat, & per Comitem Beichlingium [qvem diversum ad Adamo facit] fratrem ejus Philippum intelligat autor, Oedipo hic opus erit.

(q) Annotante post Spangemb. P. I. A. S. f. 278. M. W. Heidero P. P. Jen. in Orat. IVta de Thuringia, Comites Schwartzburgicos hos fontes falsos à Beichlingiis primò hypothecariò, post demum emptionis jure impetrasse.

(*) Potentia & amplitudo hujus Comitatus apparet ex verbis Brotufii in Chron. Halens. p. m. 26. afferentis: *Der Herr von Beichlingen haben müssen auff seine Portion Landes/ mit 3400. bewehrter Mann denen Sachsen zu Kriegs-Zügen erscheinen.*

Ludovicum III. Saltatoris filium, Barbati f. Schoenburgii (r) nepotem, primi *Comitis Serenissimi* & Landgravii titulo ac potestate ornavit A. clō cxxx. hujusque Directorio subordinavit Duodecem viros Thuringiæ magnificos (s) illustrissimos Comites *Beichlingios*, Orlamundanos, Kevernburgios, Schwartzburgicos, Kirchbergenses, Gleichenses, Brandenburgenses, Mühlbergenses, Arnshaugianos, Ebersbergenses, Linderbecenses & Grumbachios &c. quos monumenta quædam Erfurtensia magni Thuringorum Areopagi, cui ipse Landgravius Archentis nomine præsidebat, Assessores vocant & Columnas Imperii suæ nationis (*) Ex posteris *Ottonis*, tertii Comitis Beichlingii, celebratur *DIETERICUS*, qui A. clō ccxv. magnæ expeditioni in Ter-
 ram sanctam Friderico II. Imp. comitem se dedit. quem Com Beich-
 nepotem Ottonis modò dicti fuisse auguror (t). Post *Diete-* ling. 1215.

ricum

- (r) Hunc ex Familiâ Aurelianensi oriundum quidam tradunt, Vicedominum Cæsareum per Thuringiam, cujus primaria Sedes & castrum Schönburg f. Schauenburg / à quo familiæ & Comitatus nomen, cum illustri Architeriō & Conditorio Principum Reinhardt & Brunn / postmodum coaluit. nunc Ducum Saxo-Vinar primaria Præfectura.
- (s) Annot. post Brotufium & Spangenh. P. I. U. S. f. 308. Jo. Binschardō l. 2. Chron. Thur. p. 124. & Adr. Beierō in Geogr. Jen. p. III. qui omnes quidem Beichlingiorum mentionem faciunt, quâ reliquos v. differunt.
- (*) Add. Chron. Thur. Anon. p. 48. 236.
- (t) Audiamus de hōc *Dieterico* diligentem Antiqq. indagatorem, Abraham Hofemannum, Historiogr. Cæsareum, in Geneal. Salsubiorum f. 26. 218 Anno 1228. Kaysar Friedrich II. eine grosse Heerfahrt ins Heil- Land/ nach Beschluß des Concilii Lateranensis (so A. 1215. zu Rom gehalten und das maximum genennet wird/ weil 2. Patriarchen/ 70. Erz-Bischöfe/ 400. Bischöfe/ und sonst eine grosse Menge Prälaten/ auch fast alle weltliche Potentaten der Christenheit allda persönlich erschienen) angestellt/ und Ihm ein grosses Volck zugezogen/ ist unter andern Düringischen und Osterreichischen Grafen und Herren auch

vicum FRIEDRICORUM nomen per aliquot secula inclauit. Ad A. clō ccxxxī. in membranâ, quâ ultimus Thuringiæ Landgraviorum, Familiæ Schoenburgicæ, Henricus Raspo, electus Rex Romanorum, Archisterio illustri Reinhartsbrunnensi donationem decem mansorum in pago Lüdersborn confirmat, *FRIEDRICUS* Comes de *Bichelingen*, unâ cum Alberto de Wiehe, Dieterico de Bercka, *Conradō* & *Friedricō* de *Tannenroda*, aliis hujus Donationis Testibus qui exequiis interfuerant Elisabæthæ, regiæ Conjugis Henrici memorantur. juxta tenorem Diplomatis Reinhartsbrunnensis, quod Historiæ dicti Henrici Rasponis subnexuit CL. Sagittarius, Ser. Ducum Saxo-Vinar. Historicus Jenensis, quod legi meretur. Idem *Friedricus* primo ex Familiâ Misnica

Friedricus I
Com. Beich-
ling. A. 1231.

Anno 1249.

Graf Poppo von Henneberg/ Graf Dietrich von Beichlingen/ item die Herren von Dautenburg/ Plöcke/ Dornburg/ Schöneck/ ingleichen der alte Herr Heinrich Vogt von Plauen nebst seinem Sohne und zweyen von Salhausen/ mit fortgezogen/ welche sich sehr männlich erzeigt/ daß sie wegen ihrer grossen Armee und ritterlichen Thaten in Rückwege/ als der Käyser zu Rom die Crone empfangen/ allesamt von Pabst Innocentio tertio zu Rittern geschlagen/ und unter den Orden der Marianer aufgenommen / ihnen auch deswegen besondere Einkünfte verordnet worden. Wovon in der alten Thüringischen Chronick mit mehrern kan gelesen werden.

Submonendus hic nobis L. B., Comitibus S. I. Romano-Germanici jamdudum adscriptos illustrissimos *Beichlingios* Locum obtinuiffe, unâ cum Solmensibus, Mansfeldiis, Schwartzburgiis, Stolberg. Hohnst. Königstein. Ruthenis & Schoenburgiis, in Scamno (ut vocant) Comitum primariō Wetterav. edocent ex recentioribus Mart. Zeilerns P. II. Contin. Itiner. Germ. f. 23. & D. Mich. Praun/ im Adl. Europa S. 650. Zeileri verba c, l. sunt. *Beichling*/ eine alte Graffschafft in Thüringen/ welche vor-zezo die Herren Werthern inne haben / und von Chur-Sachsen cum onere eximirt wird/ so sonst 2. zu Ros/ oder 24. Gũlden monatlich/ und jährlich 7. und einen halben Gũlden zum Cammer-Gericht contribuiren müssen.

Misnica Landgravio, imperiali autoritate declarato, Henrico Illustri, Principi omnium sui temporis splendore & opibus regis illustrissimo, fidelissimam operam adversus viduam Brabantinam, hujusque propugnatorem Albertum Brunsvicensem locavit, quæque ab antecessoribus Landgraviis oppignorata tenebat bona, ultrò obtulit redimenda, laudante Antonio Weck, Consiliario & Archivario El. Sax. g. m. in Chron. Dresd. (u) Hujus ætate, Anno nimirum clo cclxvii. Antonius de Werthern, Eqves & miles Cæsareus

A. 1247.

D

(u) Fol. 106. B. Addi meretur copia Instrumenti (Reversum vulgo vocant) quò se Proceres Thuringiæ illustriores novo Domino obstrinxerunt: Nos Güntherus Comes de Kevernburg, Bertholdus filius ejus, Comes Albertus de Rabinswalde, Henricus & Guntherus Com. de Schwarzburg, Comes *Fridericus de Bichelingen*, Comes Theodoricus de Hoinstein & Henricus suus filius, Comes Fridericus de Stolberg, Henricus de Helderungen, Ludolfus & Henricus de Alristede (Alstet intelligo), Henricus & Eidolphus de Bendleben, Ditmarus de Willerstete: notum facimus univèrsis, quod inter Illustrem Principem, Dominum nostrum Henricum Marchionem Misniæ, & nos, talis compositio intervenit, quod ipsum pro verò Domino nostro & Landgravio Thuringiæ habebimus, & eidem contra omnem hominem militabimus, ubi salva fide & honore nostro facere hoc valemus, & hoc faciemus absque malo ingenio atque dolo, & contra omnem hominem defensabimus fideliter terram suam. Præterea bona nostra universa, quæ à Landgravio habuimus, in feudo recepimus ab eodem, præter Puidindorf, quod Comes Albertus de Rabinswalde à Comitibus de Anhalt dignoscitur recepisse. Et illa omnia recipiemus ab ipso, quæ adhuc ab Imperio vel Ecclesiis obtinuit vel poterit obtinere, & quæ nos recipere tenebamur. Et idem faciemus de bonis, quæ Landgravi (defuncti) fuerunt, quæ nos habuimus ab eodem, Idem etiam Dominus noster, Illustris Marchio, de bonis, quæ ab eo recepimus, nobis faciet Gvarandiam. Item si ipse Domino Papæ vel Imperio adstabit, nos unà cum ipso similiter adstabimus: si verò pecuniam pro ipso servicio receperit, nobis pro posse suo pecuniam ordinabit, prout in sua gratia habere possumus, & sicut visum fuerit expedire. Item omnia

reus insignis, primus dignitatem Cubicularii (v) in gentem Wertherorum intulit.

Con-
 ædificia, quæ de novo sunt sunt ædificata in Principatû Thuringiæ post mortem Landgravii, & præcipuè Wizinburg, & Sayenburg (in territorio *Beichlingiano*) detrumentur, & ad hoc eidem dabimus auxilium & opem efficacem, & ipse ad id nos cum efficacia adjuvabit. Quia verò taliter adjunximus nos eidem, ipse ad petitionem nostram de consilio hominum suorum consentiet, si eum aliqui poterunt cum Comitibus de Anhalt per amicitiam concordare; alioquin, ubicunqve de jure tenebitur, ipsis ad justitiam respondebit. Præterea T. de Hoinstein, *Fridericus de Beichlingen*, & A. Güntherus fratres de Schwarzburg, Comites, omnia bona, quæ nobis à Landgravio obligata fuerunt, eidem ad redimendum dabimus, si ea voluerit rehabere. Insuper quæcunqve bona bonæ memoriæ Landgravius in extremis suis dignoscitur possedisse, si aliquis ea indebite occupavit, restituere eadem sibi tenebitur cum effectû. Et si aliquis sui nominis tunc temporis alienas possessiones occupavit, ipse similiter de hoc Justitiam exhibebit. Præterea stabilis erit amicitia inter omnes, qui ex parte sua & ex parte nostra in ipso præliò extiterunt &c. Si verò in præliò quispiam captivaretur ex nobis, ipsum à captivitate liberabit indemnem: & si quis propter eum civitatem amitteret sive castrum, nullam habebit concordiam, nisi sibi amissa reordinet, sicut visum fuerit expedire. Hæc siquidem, quæ præmissa sunt, nobis & ministerialibus & amicis nostris, qui nobis adstare voluerint, ipse Marchio & sui filii bonâ fide & sine fraude inviolabiliter observabunt, & qui ministerialis extitit, ipsi jus ministerialis, si verò Vassallus fuerit jus Vassalli sibi exhibebit utiqve & observabit. Nos siquidem versa vice sibi & suis filiis promissimus bona fide & sine fraude inviolabiliter observare, corporaliter super hoc præstito juramentò. Acta sunt hæc apud Wizinvels (*Weissenfels*) Anno Domini M. CC. XLVIII. Kl. Julii septimæ Indictionis. *Αυτογραφον* hujus Instrumenti Pactionis, quò jus Saxonum in Thuringiam asseritur, & historia Beichling, Procerumqve Thuringiæ illustriorum simul illustratur, asservatur in Archivo El. Sax. sed genuina facies sigillorum, quibus munitum est, à Proceribus supra nominatis, accuratiori cognitioni denegatur, præter Kevernburg. & Schwarzburg. quæ nil nisi mera cassidis ornamen-

Conradum jun. & Fridricum fratres Tannenrodanos, quorum sæpius in documentis eorum temporum fit mentio, filios nominat illustrissimæ Dominæ *SOPHIÆ*, Comit. *SOPHIA BEICHLINGANÆ*, Adrianus Beierus in Geogr. Jen. (x) Com. Beich- Hos privignos *Friederici I. Comitis Beichlingii*, Conradi ling. A. 1264. verò senioris Domini s. Baronis de Tannenroda (cujus etiam mentio incurrit ap. Beierum c. l.) legitimos filios-hæredes, atqve in aulâ Beichlingianâ, postquam matrem eorum viduatam in matrimonium sibi delegisset *Beichlingius*, educatos fuisse arbitror. Eisdem unâ cum vitricô, *Friederico Beichlingio* sæpius memoratô, Instrumento *Reinhartsbrunnensi Henrici Rasponis, Landgr. Thur. & Palatini Sax. perpetui &c. testes comitesqve funeris augustalis adfuisse*, supra advertimus.

Toto verè seculo posterior apud Scriptores ævi istius

D 2

ob-

ta, à modernis Insignibus Familiarum planè discrepantia, cum nominibus circumscriptis præ se ferunt.

(v) Limitanda hîc verba Dresseri in Historia Wertherorum, quam Isagogi suæ Hist. inseruit. Non enim ipsam dignitatem Cubicularii (*Erb-Kammer-Thu-er-Hüter*) sed expectationem tantummodo [*Unerwartung*] ab hero suo, Imperatore tunc intercalari, *Wilhelmo Hollandiæ Comite*, impetravit *Wertherus*: cujus expectationis s. futurae successionis confirmationem A. 1420. ab Imp, *Sigismundo* renovatam obrinnit *Joannes I. Wertherus Praga.* eod. annot. Dressero c. l. Ipsam verò dignitatem non nisi cum arce & Comitatu *Beichlingianô*, cui cohærebat, ultimis demum annis ad *Wertheros* transiisse credo. Si Actis demum solennissimæ Inaugurationis *Almæ Salanæ* major fides habenda quàm Dressero, Illustrissimus Comes *Bartholomæus Fridericus Beichlingius*, eadem dignitate adhuc fultit A. 1558. quo Actum hunc solennissimum presentia suâ ornavit. De quo suo loco.

(x) Verba Beieri c. l. p. 230. sunt: *Conradus der jüngere und Fridericus, Herren zu Tannenroda/ Gebrüdere und Söhne/ Frau Sophia, Frauen und Gräfin zu Beichlingen/ haben gelebt A. 1264. ibi plures Barones Tannenrodani & Strausfortenses recensentur. it. p. 297.*

Friedricus
II. Com.
Beichl. A.
1390.

A. 1422.

Erb-Camer
mer Thur.
S. Würde.

Friedericus
III. Com.
Beichling.
A. 1413.

obscuri & ignavi innotescit *FRIEDERICUS senior*, quem secundum hujus nominis, primi nepotem, fuisse credimus, *Comes Beichlingius, Dominus Vieha* ad Onestrum &c. Hic per antiquum Comitatum *Bercanum* ad illum emptionis jure acquisivit ab Henrico Comite Gleichense, Domino Blanckenhaynii. Hic *Friedericus* quædam bona Comitatus noviter acquisiti vendidit A. cl^o ccccxxii. Christiano à Witzleben, viro equestri ordinis, familiæque per Thuringiam quondam satis opulentæ: cujus posterii eadem per plures annos tenuerunt Sub-Feudi (ut in Jure loquimur) nomine, *Beichlingio Comite* sibi suisque Dominium directum in clientelis Witzlebenianis reservante (y).

Circà idem tempus, anno videl. cl^o ccccxx. Joannes I. Wertherus Cubiculariæ dignitatis (z) jam antè huic genti tributæ confirmationem impetravit Pragæ à Sigismundo Imperatore: cujus privilegia cohærentia sunt Immunitas octo virorum, trium agri jugerum, novem pratorum campi, decem hortorum in pago *Schwertstät* &c.

FRIEDERICUS junior, Comes Beichlingius, unâ cum patre modo laudatô A. cl^o ccccxxiii. comitem se dedit Friederico Bellicoso, primo Saxonum è Saxonibus Familiæ Witekindex Principi-Electori, tunc Marchioni Misniæ & Landgravio Thuringorum &c. ad magnum illud atque oecumeni-

[y] Annot. Adr. Beiero in Geogr. Jen. p. 144. ubi addit, integrum Comitatum demum Anno 1605. & 1608. emptionis via à Witzlebiis (Beichlingiorum & Gleichensium Comitatum eò usque Sub-Vasallis, Comitatus Bercani nomine) pervenisse ad Sereniss. Ducem Johannem Sax. ejusque IIX. filios relictos.

(z) Ita audit Dreffero S. I. R. Janitoris hæreditarium axioma, cujus circumstantias paulò antè in annot. sub [v] ventilavimus, plura addituri infra in hist. Bartholomæi-Friedrici, ultimi Comitis Beichlingii, Anno 1560. circiter extincti: quem Janitoris hæreditarii titulo atque honoribus gavifum fuisse, usque ad ultimum aure vitalis halitum, ex documentis satis probatis novimus.

nicum Concilium Constantiense, quò constans Veritatis testis, Jo. Hus Bohemus, rogo impositus animam Deo reddidit, tendenti. Uti videre est in Catalogo Personarum illustrium, ex omni terrarum angulo tunc confluentium: quem operi quoque suo Cosmographico inseruit Sebastianus Münsterus (*). Hic A. clò ccccxxi. unà cum Henrico Schwartzburgiò exercitui sereniss. Principum, Friederici Bellicosi & Wilhelmi Fortis, fratrum & Ducum atque Elect. Saxoniae, tunc Misniae March. & Landg. Thuring. &c. Summi Ducis bellici caractere adversus grassantes Bohemos, qui Hussitarum agnomine tantum non totam Germaniam devastabant, praefici meruit, laudem gloriae bellicae ab Imper. Sigismundo, in cujus castris militabant Saxones, reportans haud vulgarem. Laudante Betuliò in Vita Friederici I. El. Sax.

Idem A. clò ccccxxvi. absente Hero suo, novo Electore Friedrico I., tunc Budae Hungarorum investituram Electoratus Saxonici impetrante, à Coniuge Ser. Catharinâ Brunsvicensi ablegabatur, unà cum Ernesto Gleichensi, Friedrico à Thiin, Apelio & Buffone Vicedominis, & Joanne à Schœnberg, copiarum praefectis, Aufsigam, ad confinia Misniae & Bohemiae situm oppidum, quod ab Imp. Sigismundo Principibus Misniae & Thuringiae 30000. sexagenarum Bohem. mutuo pretio oppignorum, tunc acriter impugnabant Hussitae: sed infausto sydere caesi ingentem cladem, festinato itinere, in somni nocte, inedia, siti, aestu & squalore defatigati, à furioso hoste nostri tunc reportarunt: in qua flos Nobilitatis Misniae & Thuring. cedere nesciae periiit, & ipse simul fortissimus Comes *Beichlingius* (a)

D 3

Non

(*) Vir laude sua non defraudandus in vasto opere Cosmogr. edit. Basil. A. 1588. fol. 577. Add. Sigism. à Bircken *Sächs. Helden-G.* p. 350 & qui ante eum vitam Friederici I. & II. Elect. Sax. & Acta eorum temporum Hussitica consignarunt, in quibus crebra mentio incurrit utriusque Friederici, & patris & filii, Beichlingiorum,

Bilso Com.
Beichl. 1423.

Non armis solum, sed literarum quoque gloriâ illustrissimam Beichlingiorum familiam quondam eminuisse, testis est Catalogus Rectorum Acad. Erfurtinæ, publicè impressus: in quò legitur, *BILSONEM* Comitem *Beichlingium* (laudatissimi *Friederici* ducis bellici s. fratrem s. agnatum) *Almæ Jeranæ* (cujus urbis prima fundamenta jecisse, nomenque simul novo operi dedisse *Erponem* quendam *Beichlingium*, supra audivimus) fasces magnificos gessisse A. clò ccccxxiii. Cui addimus

Friedericus
IV. Com.
Beichling.
Antistes
Magdeb. A.
1445.

FRIEDERICUM, Friederici ducis bellici, huc usque laudati filium (ita divinare licebit) A. clò ccccxliv. unanimi Canonorum suffragiò electum atque confirmatum Archiepiscopum Magdeburgicum, Primatem Germaniæ & Principem Imperii &c. hujus nominis tertium, ordine verò **XXXIX.** cujus historiam (b) inter fontes historiæ patriæ, *Regnum Thuringiæ* inscriptæ, numerat Marcus Wagnerus

Fri-

(a) Hoc præliò Austriano novum armorum genus, quod nostri *Hellenparthen* vocant, innotuisse; fortissimos verò Thuringios, qui gloriosam mortem pro patriâ oppetierant, omnes unâ sub pyro silvestri ad viam, quæ *Auffigâ Töplidium* versus ducit, Locum sepulturæ invenisse, tradit *Zach. Theobaldus*, Belli *Hussitici* Scriptor. add. *Anon. eruditus* in *Chron. Thur.* p. 449. Æram demum funestæ cladis, quæ ipsi fortissimo Principi-Electori, paulo post ex Hungaria mœrore pleno reduci, mortem præproperam acceleravit, obscuri fratres cucullati, ut tenacius argutiæ quodam aculeo memoriæ posteris hæreret, seqq. rhythmis notarunt: *Die Schlacht geschah für Auffigk/ als man geschriben diß Geschick:*

Ein Ringel von einer Taschen clò, Vier Dehr von einer
Glaschen/ CCCC.

Ein Seul von einem Thor I, und dritthalb Andrees-Creuz
davor. XXV.

(b) Legendam stylo Seculi receptò vocant, quæ in Scriptis superest, sed notior Wagnero quàm Bibliothecis. In hæc, si rectè divinor, quædam Historiam nostram Beichlingianam illustrantia advertere licebit.

Frimariensis, Cæsareâ autoritate Antiquitatum per Europam Inquisitor (c). *Friedricus* noster *Beichlingius*, Antecessoris sui quondam Ephorus aulicus & Confiliarius secretior, successorem habuit in Primatû Magdeburgicô Ser. Ducem Bavarïæ Johannem (d), qui sepulcrum Antecessoris hujus sui, Beichlingii, undiqve laudatissimi, seqv. ornavit elogiô ferali :

Præfulis eximii corpus jacet hîc *FEDERICI*,

Qui *lex* claustrorum, *lux* cleri, *pax* populorum.

Et erat sanè verissimus nominis sui *pacifici* interpres, qualem muneris sanctissimi ratio sibi deposcebat (e), impugnaturos potentissimos Principes, inermis licet, validissimis tamen armis, suspiriis ac precibus devotis, quæ arma sunt Ecclesiæ, gloriosissimè vincens. Cum enim ab optimo Principe

(c.) Ita audire maluit Wagnerus, Instrumento Cæsareô ad id confirmatus atqve inauguratus.

(d.) Hunc Bavarum Beichlingio nostro dat successorem Dresserus in serie Archi-Episc. Magdeb. P. IV. Magog. Hist. p. m. 119. à quô tamen dissentire videtur Mich. Bojemus in Vita Alberti Animosi Duc. Sax. lit. D. r. seqq. annotans : Cum autem propè ab urbe (Roma, Albertus Animosus cum fociis Itineris Sacri) abessent obvios habuerant Volcmarum Principem Anhaltinum, Decanum Bambergensem, Doctorem Mellerstadium, & alios confiliarios Principum Saxoniorum, Romanam missos ab Ernesto Elect. Saxonïæ, ut Ernestus Electoris filius, qui suffragiis Cleri & totius Capituli Magdeburg. consensû in locum Antistitis defuncti Friderici, è familia Comitum Beichlingiorum, electus fuerat, ante annos legitimæ ætatis dispensatione pontificiâ, Administratoris autoritate & nomine confirmaretur. Præter hos urbe exierunt Legati Comitum-Palatini (dicti Joh. Ducis Bavar.) quos Cæsarei seqvebantur, hos Cardinales circiter triginta quatuor &c. Superabat equitum numerus 1500. qui omnes Saxoni adventum sunt gratulati &c.

(e.) Legi merentur verba, quæ ex probatis Autoribus subnectit Sigism. à Bircken in Vita Friedrici II. El. Sax. p. m. 439. *Es war dieser Erzbischof ein geborhener Graf von Beichlingen/ vorhin der Jagt ganz*

cipe-Electore Sax. Friedrico II. malevolorum & pacis oforum instinctu bello appeteretur, accepto belli nuncio (Zehda-Brieff) nihil planè bellici apparatus movit, sed totam rem publicis privatisque precibus Omnipotenti, qui corda Principum flectit sicut rivos aquarum, commendavit. Certior de hoc factus Friedericus Elector, quò erat mitissimo animo (inde & *Placidi* elogiò insignitus) instar nobilis iræ Leonis *parcere subjectis & debellare superbos* sicut in hæc verba, tanto Principe-Heroë fat digna, erupisse fertur: *Es so sey die Thorheit auch ferne von mir/ daß Ich denjenigen bekriegen solte/ der Gott zum Beystand erbittet* (f). Expiravit demum reverendissimus Primas die, memoriæ S. Martini sacro, A. O. R. clo cccclxiv. Sedis XX^{mo}. ætatis climacterico magnò. Ab initio Seculi XVI^{ti}. usque ad ejus medium, quod illustrissimæ Comitum Familiæ exitiale fuit, plures advertimus *Comites Beichlingios* sibi coævus, literarum armorumque gloria perinclutos: hos in tantâ penuria documentorum, & discrepantia Scriptorum, divinationis quodam genere, sequenti locare ordine licebit, quamprimum uberior de his ratio constiterit, Appendicem his lineis addituro (g).

Circâ

bestig ergeben gewesen/ aber Zeit der Erbz-Bischöflichen Digniæt, welche er ganzer 20 Jahr löblichst geführet/ so geistlich worden/ daß „der Cardinal Nicolaus Cusanus, bey seiner Rückkunfft nach Rom gegen Päbstliche Heiligkeit gesagt: Er habe in ganz Deutschland „nur einen rechten Bischof gefunden/ nemlich diesen Graf Friedrieh „von Beichlingen zu Magdeburg. Aureum fanè testimonium Itali, de sanctimonia verè Episcopali & sinè pari, hujus Beichlingii!

(f.) Conf. post Chron. Sax. f. Magdeb. à Pomario & Dressero contin. f. 439. atque Spangenb. N. S. f. 379. P. Albinus in der Fürsten-Cron. Albo ejus Sax. subn. per Dress. p. 431. Laur. Faust im Sächf. Stammbaum p. 172. Nepos Sax. p. 364. & si qui sunt recentiores.

(g.) Sol occasui propior plures radios vibrat, amcenissimò rutilans fulgore, horizonti nostro quasi valedicturus. ita vitrum, maximè cùm

Circà A. C. cl. lci. qui auspicalis est Seculi XVI. Joannes III. Wertherus, Eqves Jerosolymitanus, Theodorici II. filius, emit Beichlingam arcem ab *ADAMO* (quem alii, & fortè rectius, *ADAMUM. FRIDERICUM* vocant) Comite (h) supremò eqvitem Magistrò &c. uti suprà Dresseri ver-

Adamus
Friedericus
Com. Beichl.
A. 1500.

E

bis

splendet, frangitur. Par-sepè ratio cum Familiis illustribus, quæ veluti stellæ primæ magnitudinis orbem terrarum jubare illustrant suò; mox nebulam oculis obducunt & sese nubibus condant. Ut longam seriem exemplorum prisici ævi, qualem Genealogiæ suæ Salhusianæ subnectit, vir multæ lectionis & studii indefessi, Abrahamus Hofemannus, Cæs. Maj. apud Lusatos Historicus, transeam; unicum addo exemplum, nostrâ quod accidit memoria in sereniss: Domò Saxo-Lauenburgensi, quæ XIX. utriusque sexûs hæredes, unius Paris liberos vidit, inque his duodecim mares, sed omnes intrâ breve temporis spacium inevitabili fatò radicètus sublatus. Quid de *Beichlingiis* nostris? Comitum lineam terminârunt Adamus-Friedricus, Adamus, Adami filii Joannes & N. Canonici Colonenses, Humbertus & Hermannus, Philippus & Bartholomæus, & si qui plures his, Scriptoribus istius ætatis ignoti, quos omnes medium Seculi XVI. quasi commorientes vidit. Ut axioma hîc transeam Politicorum: *avita sedis alienationem familiis plerumq; exitialem adverti*. Sicut verò Saxo-Lauenburgica profapia in agnatis Principibus Anhaltinis super est; ità Beichlingiorum sanguis nomenque superat in equestri hujus nominis familiâ. Uti suprà in exegefi Insignium Beichling. assertum ivimus.

- (h.) Magna est discrepantia Autorum quâ nomen ultimi Comitis Beichlingii. Fabricius Adamum nominat Werningerodanum (cujus sententiam supra in annot. sub (b) ventilavimus) Dresserus Adamum Beichlingium, Chronographi Thuringiæ Adamum Friedricum, Peccenst. Philippum, Spangenbergius Bartholomæum, Adr. Beierus cum recentioribus Bartholomæum-Friedricum; Sed distingvendum hîc inter ultimum possessorem avitæ domûs Beichlingæ, qui fuit Adamus Friedricus supremus Eqvitem Magister &c. & ultimum *Comitem* suæ lineæ & totius nominis Beichlingiani (reliqui enim equestri forte contenti peculiarem lineam habent) quem Bartholomæum-Friedricum, Gebassæ & Kreyenbergæ Dominum fuisse novimus, ex Actis solenniss: Inaugurationis Salanæ, cui triennio ante mortem interfuit,

Beichlingium,

bis audivimus. Cui adstipulatur Fabricius, qui viduam Adami Comitatus bona Comitatus propter nomina Wertheris aliisque vendidisse addit [i]. Erant autem utriusque, & Fabricio & Dressero, arcana Wertherorum omnia nota, quos plures per annos literis ac moribus domi forisque erudiverant. His adeo majorem fidem adhibendam esse arbitrator quam Peccensteinio, qui Philippum quendam substituit Beichlingium [k].

Lite-

(i) Fendum fœmininum (ut vulgus Jurisperitorum vocat) s. hereditarium Beichlingam fuisse tradunt, adeoque ab agnatis & consortibus fœdi venditio ejus minus impediri potuit, licet plures tunc supererant & fratres & agnati venditoris, forte & filii. Aggravant causas venditionem urgentes incendia & hostilia damna, & opes exhaustæ &c. æterno perincludæ Familiæ dispendio.

(k.) Laur. Peckenstein, post Fabricium, Albinum & Dresserum, Historiographus Elect. Sax. constitutus, P. I. Th. Sax. f. 296. seqq. habet: Vor weniger Zeit ist in sonderbahren Beruffe gewesen / Herr Dietrich von Werthern / Ritter und J. U. D. auch dreyer Römischer Kaiser sehr beliebter Rath und Minister, welcher auch die Graffschafft Beichlingen / nach Abgang der beyden letztern Besitzern / Herrn Philippi, & Bartholomæi, Grafen zu Beichlingen / umbs Jahr Christi 1553. Kauffsweise zuerst an sein Geschlecht gebracht etc. Dessen ältester Sohn andrer Ehe / Herr Wolf von Werthern / gleichfalls ein hochangesehner und gelehrter Herr gewesen / welcher die alte fürnehme Römische / Königl. und Kaiserliche Burg Beichlingen mit fürtrefflichen Gebäuden gezieret / wie die daselbst angeschriebene Inscription bezeugt etc. Sed uti confusus & fallax est plerumque & dicitur nimis Peccensteinius; ita in hac Wertherorum historia filium pro patre Joh. III. (Beichlingæ arcis primò suæ gentis possessore) substituit, ultimos Comites Beichlingios (qui Comitum titulo extrâ Comitatum sui nominis adhuc uti solebant; licet nomen eorum & sanguis hodiernum superet vigeatque in equestri familia) cum ultimis possessoribus avitæ Domûs & arcis Beichlingæ confundit. id quod ex supra adductis Familiæ Wertherorum documentis, Fabricii & Dresseri verbis clarius patebit.

Literis & armis nititur imprimis Nobilitas, omnium Sapientum, & ipsius adeo sacratissimi Nomothetæ, Institutis suis præfantis, effatô : præsidiorum horum ubi neutrum est nec fuit, ibi labare Nobilitatem necesse esse &c. *Adamum-Friedericum* patrem Martiâ virtute inclitum Equitatu Saxonico summi Ducis nomine præfuisse intelleximus : *ADAMUM* filium, Heroem summâ eruditionis gloriâ præfulgidum, S. Imperii Rom. supremo Judicio Camerali, quod Augustæ Nemetum tunc florebat, sublimi atque principali (1) dignitate præfedisse, sed & duos filios habuisse, Metropolitanæ Coloniensis tunc Canonicos primarios eruditos, in Actis publicis eorum temporum advertimus (m). Filium

Adamus
Comes
Beichl. Ar-
chon Spi-
rens. 1530.

E 2

Ada.

[1] Verba Casar. Constit. Camera Imperial. Spir. hæc sunt : wir setzen und wollen auch daß allezeit ein geborener Fürst/ oder zum wenigsten ein fürnehmer und gelehrter Graf des Reichs zum Cammer-Richter &c. (m) Heros atque Justitiarius erat summè eruditus *ADAMUS* noster, sed Aula Casar. & Procerum Imperii instinctu quandoque suæ religionis addictis vela pandere necesse habuit : ob id invisus Protestantibus, exceptionem suspecti Judicii & fori minus competentis moventibus. uti ex relatione Illustr. Seckend. L. III. Hist. Luth. f. 77. pluribus elucebit : Missus erat sub initium anni 1534. Spiram fœderatorum nomine D. Philippus Roseneccius, Confiliarius Electoris Saxonæ. Hic d. 30. Jan. Instrumentum recusationis publicæ in confesû judiciali, adhibitis Notariis, insinuavit. Aderat Judex Camera, *Adamus Comes à Beichlingen*, ex vetustâ in Thuringia familia, sed superiori seculo extinctâ, vasallus is erat Ducis Georgii, ut & Electoris. Assidebant ei tunc viginti Assessores : inter quos illustri genere nati erant *Friedricus Schenek* Baro Tautenburgius, itidem ex Geo. Ducis provinciâ, *Wilhelmus Wernerus* Zimbriæ Dominus, Baro Svevus ; ex equestri ordine *Sebastianus* ab Hirnheim Svevus, & *Andreas* à Conritz Misnicus ; reliqui JCI erant. Contenta Instrumenti recusationis erant, notorium esse, Protestantes pium & orthodoxum verbi divini sensum & ductum secutos, in graves de religione controversias cum Pontifice & ei adherentibus incidisse, & harum definitiouem ad Concilium universale liberum & Christianum delatam esse. Injustè itaque agere

Joannes Co- *Adami* alterutrum, *JOANNEM*, metropol. Colon. Præpo-
 mes Beichl. fitum, unâ cum Decano, Comite Schwartzburgiô, Evange-
 Præpos. Co- lio non obscure favisse, edocet Illustris Seckendorfius ad A.
 lon. 1540. cl. b̄XLIII. ex Actis hujus Seculi religiosi (n). Alterius
 Anon. Beich *Adami Archontis Spirensis Filii*, quem unâ cum fratre *Jo-*
 ling. Canon. *anne* sacri ordinis honoribus tinctum Seckend. affirmat. no-
 Colonienf. men propter incuriam Scriptorum ignoratur. *PHILIP-*
 1540. *PUM* fratrem nominant Zeilerus & Peccenst. ultimi sui
 Philippus nominis familiæque Comitum, *Bartholomæi*, de quô paulò
 Com. Beich- post dicturi sumus. Hunc Comitiis interfuisse auguror, A.
 ling. A. 1546. C. cl. b̄XLVI. a Mauritio El. Sax. gl. m. Freibergæ Hermun-
 duro-

Camera Judices, quod ex unius tantum partis, Pontificiæ scilicet, principiis sententias ferrent. Distinctionem, quam invenerint inter causas fidei & possessionis, dudum refutatam esse. Excipiebatur in specie contra *Beichlingensem*, quod non solum Pontificus esset, sed & duos filios Canonicos haberet, & contra Evangelium asperrimè loqueretur; reliquos etiam Assessores omnes Pontificiæ religioni addictos Clero favere, Evangelicis verò inensos esse. Addita fuit denominatio judicum, quorum arbitrium admissuros se esse dicebant Protestantes. &c. Hæc Seckend. c. l.

(n) Hæc ipsâ relatione religiosâ jam facta est mentio duorum filiorum *Adami*, Archontis Camerae Spirensis. De alterutro horum addimus verba illustris Autoris c. l. fol. 438. historiam satyræ, sub nomine Cleri Coloniensis contra Bucerum & omnes Evangelicos scriptæ editæque, quam ipse tamen Clerus primarius Colon. tanquam futile & ignominiosum Scriptum aspernabatur, recensentis; In Collegiô Metropolitanano, cujus maxima pars constat ex illustris profapiae viris, Evangelicæ Doctrinæ non obscure favebat Decanus, Henricus Comes à Stolberg & *Johannes Comes Beichlingensis*. Cautè agebant Adolphus Comes Schaumburgius &c. NB. De *Adamo* addit Autor Chronol. Personarum Judiciî Camerae Imperialis Spirensis, eum A. 1507. successisse Sigismundo à Rourbach, eundem demum factum Archi-Episcopum Magdeburg. abiisse ex Camera Spirensi 4. Junii A. 1535. de quô equidem nihil certi nobis constat, nisi fortè Coadjutoris nomine signandus veniat:

durorum institutis. Prænomen enim tacet Mollerus in Annal. Freib. urbis.

HUBERTUM Comitem *BEICHLINGIUM* Ductorem Hubertus
copiarum Germanicarum, quarum operâ Rex Galliaë usus Com. Beich-
fuerat contra Anglum: eundemque paulò post dimissum, ling. A. 1548.
unâ cum Reckerodo & conductitio milite transiisse in castra
Protestantium, A. cl. lxxlvi. è clade Mülbergenfi saluum
cum socio Reckerodo (*) evasisse Wittebergam, bienniò jam
antè Metis captum atque capitis damnatum, sed Maximilia-
ni Archiducis precibus liberatum, biennio post verò à Cæ-
sare in Comitibus Augustanis una cum omnibus ducibus bel-
licis, qui Electori Saxoniae pro aris & focis Germaniae Ev-
angelicae militaverant, tuncque à Gallo in Scotiam missos
cum auxiliariis copiis, contra Anglos, demum fuisse pro-
scriptum &c. prolixè referunt Sleidanus (o), Thuanus, (p)

E 3

Fale-

(*) Quoties *Huberti* hujus *Beichlingii* mentio ap. Scriptores incurrit, pro-
ximum Reckerodi nomen adverte, perpetui fortunæ & periculorum
comitis, & amici verè talis. Hic est ille Reckerodus, qui exercitum
Jo. Friedrici Elect. Saxoniae, cum Lipsiam obsidione cingeret, atque
horrendò tormentorum impetù continuo urbem impugnaret, summâ
lâude moderabatur. De quò lascivus præfidiarius miles Mauritianus
cantabat intrâ muros: *Der Churf und Jurg Reckerod/ soll uns die
Stadt wohl lassen/ ja lassen.* Cui Reckerodius, quo erat heroico ani-
mo, opposuit: *Er wolt sie hencken lassen.* Quod etiam pluribus
evenit, audaciter nimis ex urbe prorumpentibus.

(o) Sleidani verba lib. XV. Commentar. de Statù Rel. & Reip. sub Caro-
lo V. Imp. ad A. 1544. sunt: Militabant Cæsari Mauritius Dux Sax.
& Albertus Brandenb. cum singulis equitum millibus: Guilielmus
item Fürstenbergius, peditum Praefectus, & Sebastianus Schertelinus:
protestantium religionis omnes. Dum Cæsar est Meti, captus in Lo-
tharingia fuit *Hubertus Comes Beichlingius*, Germanus, qui Galliaë regi
merebat. Adductus Metim, damnatur capitis uxor, cum eò venisset,
ad pedes projecta Cæsaris, nihil egit, & jam erant ad supplicium in-
structa omnia. Tandem summittitur Ferdinandi Regis filius Maximi-
lianus, quem Cæsar ad se nuper receperat is demum exorat & vitam

Faletus (q) & qui gesta eorum temporum, belli cum primis Smalcaldici & Carolini, consignarunt. Novum *Beichlingiani* nominis Martiale sydus! sed nomen *Humberti*, Familiae

ei servat &c. Idem LXVII, ad A. 1546, seqq. pergit: Facta nuper pace inter Galliae regem & Anglum, opportunè protestantibus accidit, quod milites Germani auxiliares dimissi transfirent ad ipsos, ductore *Beichlingo* Comite & Georgio Recrodo, qui Landgravii erat beneficiarius &c. Autor ad A. 1546. circa finem cit. libri seqq. subnectit: In protestantium castris erant, præter fratrem & filium Elect. Sax. Jo. Friederici, & 6. Duces Brunsvicenses, Wolfg. princeps Anhaltinus, Georgius Wirtembergicus, Christophorus Hennebergius, Albertus Mansfeldius cum duobus filiis, Ludovicus Oettingensis cum filio cognomine, Gulielmus Fürstenbergius, Christophorus Oldenburgius, *Hubertus Beichlingius*, Heideccus, Comites omnes; Recrodus, Risenbergius, item Helvetiorum octo signa &c. Idem lib. XIIII. Propè Donawerdam ad Protestantem veniunt Christophorus Oldenburgius, Friedricus Risenbergius cum duabus legionibus, & Comes *Beichlingius* cum quinque signis peditum &c. Idem ad A. 1547. lib. XIX. Captus cum Electore-Saxone fuit Ernestus Brunsvicensis, Captivorum ingens erat numerus, qui ex fuga superstites fuerunt, circiter quadringenti, Wittenbergam contenderunt. In his erant *Beichlingius* & Reccerodus &c. & paulò post: A pace (quam Cæsar cum Electore captivò ejusque filiis-hæredibus inivit) excluduntur Albertus Mansfeldius ejusque liberi, *Beichlingus Comes*, Reingravium, Recrodus, Thumshernus. Quamquam hic, si copias intra mensem dimittat, comprehendetur &c. Claudit demum historiam *Huberti* Sleidanus sub. init. libri XXI, ad A. 1548. sequentibus: Hòc tempore rex Galliae copias auxiliares in Scotiam mittit adversum Anglos, & in his Germanos, ductore Reingravio. Cæsar verò *Comitem Beichlingium*, *Hubertum*, & Sebastianum Schertelinum iisdem tabulis proscribit: neque multo post Reingravium, Heideccum, *Recrodum*, Risenbergum. Et simul externos omnes principes orat, ne tutelam eorum suscipiant, sed in eò sibi gratificentur, & cum res ita feret, idem ab se jubet expectari. *Hucusque Sleidanus.*

(p) Lib. IV. Hist.

(q) Lib. V. quorum relata huc transferre, super vacaneum duximus.

liæ & Thuringiæ cætera ignotum, meritò miramur : nisi idem fortè sit cum *HERMANNO* Comite *Beichlingiô*, quem A. 1019. Templum Kindelbrugæ, in quod cives oppidi confugerant, ob comneatum denegatum, aliasque injurias, militari more concremassè tradunt. Kindelbrugam verò, cum omni cohærente *Weiffensehenfi* ditione, *Beichlingiani* Comitatus quondam partem fuisse, suprâ monuimus (r).

Hermannus
Comes
Beichling.
A. 1559.

Ex his omnibus sibi coævis, velut inter ignes Luna minores caput extulit utriusque militiae laureis perinclitum, Illustrissimus Comes ac Dominus, Dn. *BARTHOLOMÆUS-FRIEDERICUS* (s) S. Imperii Romano-Germanici Janitor hæreditarius & Comes *Beichlingius*, Dominus *Gebasse & Kreyenburgi* &c. Heri sui, Principis-Elect. Sax, invictissimi, Joannis-Friedrici, divæ memoriæ, constans atque perpetuus in utraqve fortuna comes, cum eodem (t) pro salute pressæ Ecclesiæ Evangelicæ & libertate Germaniæ, cui Hispanorum fastus tunc inhiabat, fortiter dimicans, in statione sua, quam intrepidè tuebatur, propè *Mülbergam* captus, unaque custodia traditus *Alphonso Vivi*, militiae Hispano-

Bartholomæus-Friedericus, ultimus
Comitum
Beichling.
© A. 1560.

(r) Ita legitur in *Chron. Thuringiæ*, cujus etiam meminit *Anonymus eruditus* [quo elogiò hunc recentiore auctorem ab obscuris illis anonymis præfici ævi, quorum unus de *Landgraviis*, alter de *Thuringia*, tertius de *Erfurdia* & quisquiliis & fabulas spargit, suò meritò distingvo] in *Chron. Thur.* p. 235. 328.

[s] Hunc *Spangenberg* & plures alii simpliciter *Bartholomæum* vocant, sed *Adrianus Beierus*, attentus nimium quantum *Thuringiæ* suæ *Scriptor*, documentis *Acad. & Famil. munitus*, celebre familiæ nomen *Friedrici* superaddit in lib. de *Acad. Jen.* p. 47. Apud *Scriptores Belli German.* omisso utroque prænomine *junior Comes à Beichling* audit. *Conf. Sleidanus lib. XIX. Thuanus lib. IV. Lud. ab Avila l. 2. Falestus l. 5. Hortled. P. II. B. G. lib. 3. cap. 70. f. 577. seqq. Sagitt. Diss. de Jo. Friedr. El.*

(t) Una cum tribus Comitibus à *Gleichen* & *Ernesto Grubenhag*, addat, *Anon. Chron. Thur.* 22. p. 465.

Cæsareæ tunc Archistratego : quinquennio verò post ab ipso Imp. proprio motu, una cum herò, à quò divelli non potuerat, pristinae libertati restitutus, cum eodem D. xxvi. Sept. A. clò lxxii. inter ingentia juba & gratulationes ovan-
tis patriæ Vinariam intravit. Post fata demum Heri solenni-
simum inaugurationem Almæ Salanæ, quam splendida congregatio Principum, Comitum & Baronum, cum flore
Eqvestris ordinis illustrabat, præsentia sua condecoravit, cu-
jus auspicia & fundamenta jam antè consiliis & operibus
promoverat heres, literarum non minus quam armorum
peritiâ in aulâ Saxonis sui quondam excultus. Paucis an-
nis post, clò lxx. circiter, fatis suis cedens familiam Comi-
tum sui nominis, qui per tot retrò secula celebritate orbem
compleverant, ἀπαις terminavit (u) : relictis tamen agnatis
aliquot junioris lineæ, qui Eqvestri sorte contenti posterita-
tem nomenque gloriosi stemmatis *Beichlingiani* ad hæc us-
que tempora continuant, aulamque regiam ornant & patri-
am demerentur. Ex Eqvestri *Beichlingiorum* familiâ, quæ
pares (id quod pluribus jam supra assertum ivimus) cum
Comitibus origines, eademque Insignia habet, & non nisi
apanagiis à primariâ illa illustri s. regente, & arcem atque
Comitatum Beichlingam dirigente, lineâ distingvitur, scri-
pris

(u) Idem p. 236. ubi verba : Aus diesen vornehmen Geschlechte zu dero
Graffschafft auch vormahls die Gegend umb Weissensee/Notenburg/
Kelbra und Kyfhausen in der güldnen Aue/ auch Camnewurff und
andere Plätze gehört haben/ ist endlich Graff Barthol. Friedericus, des
H. Röm. Reichs Erb-Cammer-Dirch. zu Gebesen und Kreyenburg/
(in vicinia Viehæ ad Onestrum) geseffen/ nachdem Er unter andern
rühmlichen Verrichtungen die Universität Jena An. 1558. einweyhen
helffen/ kurz darauff sonder einige Erbfolger verstorben ic. Quo jure
quove tempore ad Comites *Gleichenses*, item *Barbienses* transferit *Beich-
lingiani* Comitatus titulus, nondum satis constat : licet utramque illa-
strem familiam eò usam fuisse ad tempus, tradat Peccensteinus, qui
sæpè plura tradit, quam probat.

ptis historicis parca pariter mentio incurrit, præter illustrem illam
 Lineam *Colledanam*, ex quâ Majores Tui, DOMINE, quos Ascenden-
 tes in linea rectâ appellare confuevimus, descendunt. Eminent ex
 his: JOANNES, Tritavus Tuus, DOMINE, cujus thori socia Agnesa
 de Wildenstein, S. I. R. liberæ Franconicæ Nobilitatis: HER-
 MANNUS in Colledâ, Atavus Tuus, cum illustri thori consorte,
 Sibylla à *Schlottheimb* / summæ dignationis heroinâ: MAURI-
 TIUS pater, abavus, & MAURITIUS, filius, Proavus Tuus, DO-
 MINE, Colledani. Colledâ autem magna quondam portio erat
 perincluti Comitatus Beichlingani, & post Beichlingam arcem
 primarium Comitatus oppidum. MAURITI jun. filius erat
 DIETERICUS-WILHELMUS, Potentiss. Elect. Sax. in Regimi-
 ne ingenui Præsulatus Misnensis Consiliarius, Collegiatae Eccle-
 siæ Wurcinensis & Capituli Canonorum ibidem Decanus, su-
 premæ Curia Elect. & Duc. Sax. quæ Lipsiæ floret, Assessor splen-
 didissimus: cujus summas Laudes meritaq; recenset ad bustum
 præco, venerabilis Antistes, D. Christoph. Bulæus, tunc Ingenui
 Præsulatus Wurcin. Superintendens, Beatissimi nostri Collega &
 Confessionarius (ut vocant,) cum in ipsa Laudatione funebri pro
 facris rostris, tum historiâ Vitæ subnexâ (x).

Hoc nasci contigit Patri Tuo, DOMINE, summè venerando,
 Illustri admodum Heroi ac Domino Domino GOTHOFREDO-
 HERMANNO BEICHLINGIO, Dalwitii, Tzschornaviæ, Baseli-
 tii & Dobrizcoviæ Domino, Curia provincialis Lipsiensis supremæ

F

(x) Proderunt Illustris atq; Reverendissimi hujus Senis (qui statione sua sum-
 opere ornata excessit Wurcenæ Kalendis Augusti A. 1646. sexagenario pro-
 prior, magnæ matri ibidem commendatus in summo Templo cathedrali) Acta
 feralia Lipsiæ A. 1654. à prudentia & eruditione, summâ pietate candoreq; ve-
 re germano, abunde laudati venerabili Bulæo. Vitalis illi prima aura illuxe-
 rat Colledæ, sive Colonia ad Onestrum (*Rössa an der Onstrut*) avitâ Familiæ
 sede, & meditullio quasi perincluti quondam Comitatus, D. 12. Nov. A. 1587.

Joannes
Beichlii
Herna

Maurit
sen.

Maurit
jun.

Dieter
Wilhe

Gothof
Herna
Sanct.
fil. Reg
Protob
Dresd.
ses.

non ita pridem Archonti, Aulæq; Electoralis Purpurato & Consiliario Aulico; nunc verò Sanctiori Senatori Regio, & Proto-Synedrii sanctissimi, quod Dresdæ viget, Præsidi eminentissimo, undiqvæ; magno, nunc unâ cum illustrissima Familia, S. R. I. Comitibus denuo adscripto: Qvi vitæ thoriq; fociam elegerat nobilissimam generosi sanguinis matronarum, PERPETUAM MARGARITAM LÜTTICHAVIAM, Tzschornaviensem, Illustrimæ Familæ IV. Filiorum, duarumq; elegantioris sexûs Progenitricem, *ὄν ἐν τοῖς ἀγίοις* [*].

Si deniq; in laudes illustrium Familiarum, quæ Te utroq; sanguine, DOMINE. propius attingunt, excurrere liceret, amplissimus pateret campus. Licebit tamen in hac chartæ angustia quædam vel leviter attigisse.

ichaw. Ex LÜTTICHAVIIS præter avum Tuum, DOMINE, matrem, per-illustrem heröem, Dominum *Wolfgangum-Siegesfridum*, Tzschornaviæ & Baselitii Toparcham, S. R. Imperii per utramq; Saxoniam quondam rei monetariæ Præfectum, Ser. Elect. Sax. Sanctiorem Consiliarium, Cancellarium & Purpuratum &c. ejusq; patrum *Wolfgangum*, Cancellarium Electoralem Saxonicum

(*) Prodiit Domini *Jo. Siegesfridi à Beichlingen*, fratris Illustrissimi Domini Magni Cancellarii nostri natû minimi, Panegyricus, magno suo AUGUSTO, ad regium solium Polonorum evecto, submissæ gratulationis ergò publicè dictus in Alma Friedericiana, ibidemq; publicè impressus A. 1697, in fol. quem Academia tunc Rector Magnificus solenni Indictionis instrumento seqq. commendat: Hic est antiquæ Nobilitatis juvenis, I. S. à Beichlingen, Eqv. Misnicus, indole digna suo genere præditus; qui illustribus exemplis, quæ domû suæ habet, *Patre, Fratre*, utroq; summæ dignationis viro, & arcanorum Regis Electorisq; particeps Consiliario: & *alio Fratre* (Gottlob-Adolpho) Ejusdem in militia Generali Adjutore [nunc Aulæ Augustæ Purpurato, summoq; Rei Falconariæ Præfecto] &c. inflammatus politam orationem in Auditorio nostro majori est habiturus. &c.

xonicum, raræ prudentiæ justitiæque assertorem (b): Tri-
 tavus Tuus, *DOMINE, Wolfgangus* in *Groß Kmelen*/J. V. D.
 & IV. Saxonæ Ducum atque Elect. Consiliarius, sed & sacri
 Synedrii Electoralis, quod Misenæ tum florebat, ad tempus
 Senator gravissimus inclaruit, magni quondam apud Geor-
 gium Ducem Sax. æstimii, XV. superstitem liberorum pa-
 ter, quos inter eminuit *Siegefridus in Zschorna & Kmelen*,
 Abavus Tuus, Augusti & Christiani I. Electorum Saxonæ
 Consiliarius, disciplinæ aulicæ Ephorus & Satrapa Senften-
 bergensis, multæ laudis. Adde Johannem-Siegefridum,
 Electoralis viduæ Sax. ad tempus Prætorio Præfectum; post
 demum Seren. Regis Daniæ rerum metallicarum per re-
 gnum Norvagiæ Exarchum, splendidissimâ pompâ funebri,
 nec illis in oris antea unquam visâ magnæ matri commen-
 datum Braganæ A. O. R. clò lò XLV. Insigne demum su-
 peraddo eruditæ Nobilitatis decus futurum, *Wolfg. Gottlo-
 bum*, Matris Tuæ, *DOMINE*, b. m. fratrem, cujus fructus
 patriæ profuturos præmatura nobis fata inviderunt. Inter
 Majores paternos Tuos, *Domine*, primò locò numeramus
TEUTLEBIOS, quos à Comitibus Orlamundanis descende-
 re quidam autumant, inque his primorum Landgraviorum
 tempore duos *Conrados*, quorum alter A. clò cc LXX. Princi-
 pis nomine magno Dicafterio Gothano affidebat; alter A.
 clò ccc xxx. Satrapa Gothanus salutabatur (c). *Valentinum*,
 J. V. D. in aula excultum Lateranensi, Antistitem demum
 Hildesensem ab A. clò lò xxxvii. quò Ottoni Comiti Schau-
 enburgicò successit: cujus laudes meritaque Annales decan-
 tant (d). Cui non innotuit *Caspar* ille, auratæ militiæ E-

Teutleben.

F 2

ques,

(b) Hęc elegiõ ornatur à Fabricio in A. M. U. ad A. 1569. & Albinõ in
 Chron. Misn. Tit. XXV.

(c) De his D. Casp. Sagittarius in Hist. Gothanâ, & Friedr. Hortl. L. IV.
 B. G. cap. 9.

(d) Conf. Chron. Sax. Pomarii & Dress. f. 576. 597. Spangenb. P. II. Alt. f. 191.

qves, Friederici Sapientis Electoris Saxoniae secretior Con-
filiarius: idem sub Electore Joanne Constante tunc recens
fundato Areopago Wittenbergenfi inter primos quoque af-
fidere meruit, magni Lutheri & Geo. Fabricii Scriptis abun-
dè laudatus. Quem denique alter hujus nominis latet, il-
lustris Carpophorum Societatis auspex & vicarius Praeses,
aularumque Saxo-Vinar. Jenens. Coburg atque Isenacensis
sanctior Confiliarius Praetorioque Praefectus: cujus erudi-
tas laudes recensent Adr. Beierus & Neumarckius, & Socii
Fructiferi passim (e). Patrem ille habuit Jo. Ernestum, mi-
noris Sommerdæ hæreditarium, Curiae Provinc. Jenens. per
dimidium ferè Seculi Assessorem & demum Praesidem.

Wangenh.

WANGENHEIMJORUM Romana origo (f) dedit
Friedericos aliquot, literarum armorumque gloriâ totò ferè
orbe cultiore claros, inque his *fortem bellatorem*, qui herum
suum, Friedericum Severum, Landgr. Thur. & March. Mi-
sniæ, annò clò ccc xxxiix. apud Anglos, præfente Rege &
primariis proceribus Regni, eqvestribus ornamentis inau-
gurabat, æterna sui nominis familiæque gloria (g): *virum-*
que

(e) Beierus in Acad. Jen. passim, & Neum. in Hist. Carpoph. p. 12. 14. 17.
48. 69. 152. 160. insertis simul icone ejus, insignibus, symbolo, emblema-
te, epigramm. & elogiis variis.

(f) Ita Peccentf. P. I. Th. Sax. Cap. 18. Soll vor alters ein Herren-
Stand gewesen und Röm. Ankunfft seyn/ massen die Thüringische
Chronick meldet / daß A. C. 455. 3. Gentilhomme aus Rom gewis-
chen und in Düringen angelanget/ allwo sie sich Hertmanne genen-
net und bey Creuzburg niedergelassen/ darneben das Schloß Wan-
genheim erbauet und sich lange Zeit Herren davon geschrieben.

(g) De hoc Monachus Pirnenfis: Friedrich/ Landgraff Friedrichs des
Freudigen Sohn/ zog umbs Jahr 1338 mit guter Ritterschaft in
England zum Könige/ und ward von ihm nach gehaltener Schlache
mit dem Könige von Frankreich zum Ritter geschlagen/ durch Fried-
richen von Wangenheim/ etwo Amptmann (aliis audit Stadthal-
ter.) zu Gotha/ weil er sich verweigert solche Würd anders anzuneh-

que strenuum (ita à Nobilibus in Diplomatus Principum distingvitur) ad A. clō ccc LXXII. Friedrici Strenui L. Th. & M. M. sanctiorem Consiliarium & quasi Topantam : indē *tercium hujus nominis*, Friederici Bellicosi, primi ex Landgr. Thur. Principis-Electoris, ducem militiæ fortissimum, cuius laudes recenset Spangenbergius (h) : *Friedericum* in Winterstein/ Jo. Constantis & Jo. Friedrici Electorum Saxoniae, hujusque Principum-hæredum, magni nominis Consiliarium, qui A. clō lō xxix. primæ per Thuringiam Missionemque Electoralem Visitationi generali præficiēbatur, A. clō lō lxx. demum ad petitem Ducis Prussiae unā cum Theologis Vinariensibus Regiomontum ablegabatur, componendæ hæreseos Osiandrinæ causâ (i). His addimus *Friedricum & Jo. Friedricum* in Wangenheim & Winterstein/ insignes literarum literatorumque fautores ac Meccenates, multorum in scholis & academiis viventium nutricios, laudante Dresserō (k) : *Buchardum* in Altenstein / Luthero in Patmo viventi maximè commendatum (l) : *Balthasarum* denique, quem primariis Seculi XV. Martii heroibus annumerant, circa A. clō cccc l. inclarescentem.

F 3

Comi-

men/ als von einem der nie vor seinen Feind geflohen war. Hatte also dieser Wangenheim mehr Ehr als der König und alle seine Grossen. Adstipulatur Geo. Fabricius L. VI. Origg, S. f. 640. seqq.

- (h) In Chron. Mansf. s. Sax. C. 360. add. Chron. Seebach. MSC. Adel. Erichii.
- (i) Chytr. in Chron. Sax. & Anon. in Chron. Thur. recent. p. 92. 171. 494.
- (k) In Dedic. Rhetor. illustratæ, quæ Basileæ prodiit 1573.
- (l) Illustris Seckend. in Hist. Luther., Scriptores item vitæ Lutheri, & ipse ὁ πρῶτος in relat. de Patmo sua, quæ Tomis ejus inserta extat. Obiter hic submonendum duxi, *Hundii* agnomen, quod *Burchardo* huic tribuitur, omnibus hujus familiæ quondam solenne ac proprium fuisse : id quod venaticus *canis* in Insignibus gentilitiis Wangenheimiorum (hoc enim cognomen à sede hæreditaria iisdem adhæsit) testatur. Legi quoque merentur, quæ in gloriam gentis adducit Anony-

Slothheimb,

Comites à SCHLOTHEIMB, Regum quondam & Principum Thuringiæ Dapiferos hæreditarios, Laudat Georg. Fabricius in historiâ Friderici fortis s. Admorfi, ob strenuam navatam operam in vindicando patrimonio avito, adversus injustos inavosores & ipsius patris degeneris nequitas, viris & viribus inter proceres Thuringiæ tunc maximè potentes (m). Fortissimum bellatorem *Hermannum* celebrat Spangenbergius [n], Ludovici Sancti, heri sui & penultimi Landgravii Thuringiæ fidissimum Achatem magni itineris, quod in Terram sanctam devotionis causâ instituerat Friedericus Imperator A. C. clxxxvii. hujusq; fratrem *Helvigium*, Prætorio Principis Præfectum, qui post extinctum Henricum Rasponem, Ludovici Sancti fratrem, apicem gentis Schönburgiæ & electum Romanorum Regem, unâ cum fratre Hermanno modò laudato, atq; *Friederico*, primariò tunc Comite *Beichlingano*, & magnificis aliqvot Thuringiæ viris, quorum mentio fit in Instrumento Obligationis,

mus sæpè laudatus Thuringus in Chron. suo p. 280. 285. it. p. 56. Ubi immunitates & prærogativas arcis Wangenheimiæ indeqve denominatæ Familiæ generosæ celebrat. Adhæc præter suprâ adducta Peccenteinii, in Diplomate Henrici Rasponis, Rom. Regis & ultimi Landgr. Thur. Cap. Sagitt. in Hist. ejus p. 4. inserto) *Ludovicus à Wangenheim* inter primarios Henrici ministros & consiliarios regios præponitur Baroni Pincernæ Tautemburgio. Ergò æquales tunc fuerunt Wangenheimi Baronibus.

(m) *Schlotheimb* quasidicas *Schloßheimb* præcipuis castrensibus [*Schloßgeseffenen*] Thuringiæ quondam annumerati. *Schlot* enim antiquâ Thuring. & moderna Saxonica linguâ idem quod nobis *Schloß* audit. Tesseram hujus qualem qualem nominis interpretem in Insignibus ad hunc usq; diem circumferunt seram pênfilem [*Worlege Schloß*] antiqvæ formæ. Avita arx *Schlotheimb* cum prædiis & pagis cohærentibus Præfecturæ titulo Schwartzburgicis hodiè paret, lineæ Rudolphopolitanæ.

[n] *Abel* Ep. P. I. f. 349. & P. II. f. 151. 209. 221. 416.

gationis, supra adducto, designato novo Thuringiæ Principi, Heinrico Illustri Marchioni Misniæ, fidelissimam operam adversus Brabantinas insultationes præstiterunt, juraq; Principis in Thuringiam, viribus & opibus & consiliis pro virili firmarunt. Itemq; *Georgium*, incomparabilem heroem, circa A. clō cccc lx. armorum gloriâ adversus rebelles Bohemos inclarescentem [o].

BOYNEBURGIORUM magna est gloria, literis & armis parta. Hohnsteinensem lineam nil nisi agnomen & levis quædam nota Insignium à Weisianâ distinguit. uti sanguinis & originis, ita gloriæ & meritorum alterutra alterius particeps videtur, Eminuit priscis temporibus *Theodoricus*, Satrapa Elect Sax. Longo-Saliffensis; nostrâ verò memoria ----- Aulæ Saxo Isenacensis Prætorio Præfectus: hujusq; filius omni erudito orbi venerabilis, Illustris atq; Eminentissimus Dn. *Job. Christianus*, primus suæ gentis Liber Baro, auratæ militiæ Eques. Rever. Electoris Moguntini sanctior Consiliarius & supremus Prætorio Præfectus &c. cujus eruditas Laudes passim spargit Hermannus Conringius, in illustri opera s. Epistola de Bibliotheca Augusta Gvelfpherbytanâ, & omni simul re Bibliothecaria conscripta, nominiq; Boyneburgiano inscripta (p). Filium hic genuit cum A. C. Schützia de Holtzhufen *Philippum-Wilhelmum*, metropolitanæ Moguntinensis Canonicum, patriflantem: filiamq; *Sophiam*, illustrissimi herois, Melchioris Friederici Lib. Baron. de Schönborn, Aulæ Moguntinæ primarii Ministri & Vicedomini Schafnaburgici &c. thoro
focia-

Boyneb. de
Hohnstein.

(o) add. Anon. Thuring. in Chron. recent. p. 436.

(p) Add. elogium celeberrimi Polyhistoris, I. H. Bœcleri, in Muséo p. 66. seqq. ubi omnis civilis prudentiæ consummatissimus audit, & meritò inter Trium viros Germanorum, non ad sui tantum sed omnis avi exemplum memoriamq; illustres, primo loco numerandus &c.

fociatam [q]. Celebrantur adhæc apud Illustrem Seckendorffium (r) *Conradus Boyneburgius*, dictus *parvus Hesse*, inter duces bellicos Caroli Caroli V. Imperatoris haud minimus, avus Dni. Seckend. maternus: *Georgius I. V. D.* & Legatus Principis sui, Philippi Hassiaci, ad Imperatorem, Regem Angliæ & Principes Germaniæ meritiſſimus: *Ludovicus*, delectus arbiter diffidiis componendis inter Saxonem & Hassum &c. *Sigismundus* deniq; ille, cujus magna vis ingenii, eruditionis, prudentiæ & gravitatis enituit maximè in fœdere cum Electoribus, Saxone & Brandenburgo, Hassi sui nomine pangendô; ut & in Conventibus Principum, Francofurtano, Mühlufano & Smalcadico, in quibus Principis sui jura strenuè afferebat, Saxoni-Electori ob id abunde commendatus.

Kockb.

KOCHBERGIORUM dignitas elucet in *Bernbardo*, *Wilhelmi Fortis Ducis Sax. & Landgr. Thuring.* Consiliario quondam secretiori ac primariô. Hunc una cum fratre germano, *Conrado*, ob strenuam in expeditione Hussitica navatam operam, Equitis aurati insignia & ornamenta reportasse legimus, beneficiô Ser. Elect. Sax. *Friederici Ildi*, Exercituum S. I. Rom. tunc summi Ducis (s). His aliquot seculis prior *Ernestus* Ludis interfuit circensibus, A. clô ccxcvi. ab equestri ordine S. I. R. libero Franconicô institutis Swinfurti ad Moenum. Ita ex eadem familia *Albertus*, A. clô ccllxii. Pabepergensia, & *Karius* s. *Eucharis* A. clô ccc lxxiv. Eslingensia ad Nicrum, utraq; à Nobilitate Svevica celebrata Trojamina solenniter concelebrarunt, (t). *Sebastianum* equitem auratum, bellicis laudibus clarum laudat Spangenbergius

(q) conf. Im Hof Notitia Procerum Imperii L. II X, c. 8. n. 6.

(r) In Hist. Luther. passim. add. Chron. erud. Anon. Thur. p. 281.

(s) Annal. Freib. Molleri p. 97. Chron. Dresd. Weckii f. 121.

(t) Rixner Thurnierb. Æg. Albertini Heldenb. &c.

berg
ordin
rat B

QV

jam

RES

erat

Saxo

idqv

plur

avita

briza

berg

chon

colan

dorff

pult

Mül

Eber

aulic

bum

pron

Elec

tium

(u) P

(v) i

W

T

C

in

ni

(x) i

M

bergius ad A. clb cccc LX. (u). *Joannem*, Archisterii sacri ordinis virginum nobil. S. Mich. in Jena Præpositum memorat Beyerus (v) ad A. clbccc LXVI.

Qua maternos Tuos, *DOMINE*, majores, de *Lüttichavii* jam supra egimus. Devenio ad *MARSILIOS* (x) seu *MA-* Marschall.
RESCHALLOS, quorum hæreditaria dignitas quondam de Bieberst.
erat apud Marchiones Misnenses, qualem totius Electoratûs Saxonici nomine generosa Lœserorum gens nunc obtinet, idqve merito suo. Familia Misniæ hodiernum non ignota, pluribus quondam imperabat clientelis. Ultimus possessor avitæ domûs & arcis Bieberstein/ ad Vultavæ Misnicæ & Bobrizæ confluentes (quæ illustri heroi, Domino G. F. à Schœnberg, summi provocationum Judicii, quod Dresdæ viget, Archonti hodiè paret) celebratur *Henricus*, hujusqve filius *Nicolaus*, Marescalli de Bieberstein, Domini in Bieberstein/ *Dorsdorff/ Delschis/ Hermsdorff/ Rockris/ Ritmis* &c. *Henricus* sepulturam meruit in illustri Conditorio Vetero-Cellensi ad Muldam. Filium *Nicolaus* habuit *Georgium* in *Dorsdorff/ Ebersbach & Heyda/ Sereniss. Annæ* regię Danicæ Ephorum aulicum Dresdensem, atavum Tuum *DOMINE*: nepotem *Jobum* in *Ebersb. & Eborn*/ militiæ Cæsareæ magistrum Equitum; pronepotem *Alexandrum* in *Hermsdorff &c.* *Ærarii* Provinc. Elect. Sax. Senatorem: abnepotes *Geo. Jobum & Mauriti-um Damianum*, qui summas in aulis Saxo-Magdeburgica

G

Ha-

(u) P. II. *U. G.* f. 220 b.

(v) in *Archit. Jen.* p. 469. Superaddimus omnium primum hujus familiæ, *Wolfz. à Ko-bberg*, Equitem auratum, quem A. C. 1165. Ludis equestribus Tigurinis, à Gvelpho Bavarico institutis interfuisse, unaq; cum Thomâ Comite Reinecciò brabeja certantibus proposuisse, Heraldici affirmant, inq; his lib. *Trojam.* ap. Müntz. sub rubrica: *Zehndes Haupt-Thu-rier/ zu Zürich an der Leinmat gehalten/ &c.*

(x) Ita legitur in *Scriptis veterum*, apud *Aventinum*, Spangenberg. in *Hist. Molsdorf. & Mollerum* in *Chron. Freiberg.* p. 345. 46. 53. 63. seq.

Halensi & Weiffenfelsensi huc usque tenuerunt, summi Principum Prætorio, Erarioq; Præfecti, sanctiores Consilarii & Purpurati &c. Neqve silentiô hîc prætereundum duxi nobilissimam matronam, *Martham Marsilian de Bieberst.* in *Osdorff* summi apud Sveones herois ataqve Senatoris Regni, Axelii Lili, Lib. Baronis &c. matrem, ab avia Tuæ, DOMINE. cognominis ex forore neptem (y).

Starfch.

STARSCHEDELIORUM antiquissima Misnica propapia dedit *Hindeconens. Henricum*, ducem bellicum Prætorioqve Præfectum Dieterici, Marchionis Misniæ & Australis Terræ, quem unâ cum Hero suô illustri conventui, ab Imperatore, Pontifice & Principibus aliquot Imperii A. clb CLXXVII. Venetiis instituto, interfuisse, & majestatem Imperatoris, à Pontifice despectus tunc habitam, cordatè asseruisse, testatur *Wolfg. Lazius, Hist. Cæsari (z)*. Inde *Henricum* Equitem auratum, avitæ sedis Mutinensis instauratorem: hujusqve filium *Dietericum*, omni laudum genere cumulatam, avum *Innocentii*, secundi hujus nominis, lineæ Bornensis fundatoris: *Henricum* cognomento *flavum*, Prætorio Ernesti Elect. Sax. Præfectum, Mutinensis lineæ

propa-
(y) Confer. Acta funeb. Erici Lili, ejusque monumentum in Templo Nicolaitano Lipsiensi. Addimus *Rudolphum Marsilian*, Equitem Misnicum, post res contra Hussitas rabiosos fortiter gestas, A. 1438. auratæ militiæ insignibus ornatum ab El. Sax. *Friedrico II.* militiæ Imperialis tunc summo Duce. annot. *Chron. Dresd. p. 120. Nicolium in Oberschar* qui thori sociam habuit *Annam*, magni Lutheri neptem, Pauli filiam, cum Anna à Warbeck nobili Svevica progenitam, annot. *Dressero in Parent. Pauli Lutheri 1586. defuncti. Conradum*, Equitem auratum, Marchionum Misniæ ad magnum illud Concilium Constantiense 1413. comitem, itemqve *Henricum*, ejusdem professionis comitem, duce Burggravio Norimb. hisqve plures, de quibus *Münst. Cosmogr. f. 577. seqq.*

(z) Lib. 3. migrat.

propagatorem: *Innocentium* in Borna & Mölsbus/ Consiliarum Elect. Sax. & ærario provinciali præfectum, abavum Tuum, *DOMINE*. Nostri demum seculi sydus, *Bernhardum* in Crimmischbau & Schweinsburg/ summum Aulæ Sax. Elect. Prætorio Præfectum & Chiliarchum &c. Hisque plures pace belloque claros: quibus merito annumerandus supervenit Capitaneus ille Austrianus, cujus in historia Friedrichi I. Elect. Sax. mentio occurrit; quem ob confirmata, renovata, sed & aucta Privilegia Auffigensium, regni sui Proceribus adscriptum, alioque provinciali insertum, cum omni posteritate jurium & beneficiorum regni participem fecerunt Bohemi (a).

CAROLOVITIUM, jubar enituit maxime in incomparabili illò *Christophoro*, Herminii & Rubræ domûs Dominò, S. R. I. Equitum Quatuor viro hæreditario (b) & Equite auratò, IV. Imp. augustissimorum, totidemque Ducum at-

Carlowitz,

G 2

que

- (a) Ex documentis Familie genealogicis. Hujus etiam meminit B. Balbinus in Miscell. Boh. & Chronographi aliquot veteres.
- (b) Celebrant in Chronicis suis *Carolubici* [ita illustis ille *Christophorus* literis ad Geo. Fabricium subscribit] Romanorum *Torqvatos*, originem gentis conditoresque. Adstipulante Zeilero P. II. Epist. n. 411. p. 367. Desisse demum Torqvatorum in familia nomen, cum nomen Christo darent auspiciis Caroli Magni, cujus in aula primas obtinebant, indeque mutato nomine audire cepisse *Carlowitz*/ quasi *Carls Licht* (juxta Slavicam terminationem, inter Slavos enim tunc vivebant) sive *Vicarii Caroli* &c. plures tradunt recentiores, add. Emserus in Vita Bennonis cap. 19. Sublimi *Comitum* axiomate ad hunc usque diem utuntur Carolovitii in Hungaria, quorum colonia in has oras est deducta, è celebri & antiquissimâ familie domò, oppido & arce *Carlowitz*/ ad Danubii & Tibisci confluentes, Salamancam & Varadinum Petri interjacens. Confer. Boethii *Triumph. Kriegsh.* P. I. p. 186. 251. 263. 330. Circensibus Ludis A. C. 968. Martisburgi ad Salam celebratis interfuisse *Joannem*, Göttingensibus *Ludovicum* & *Imulam* viraginem à *Carlowitz*/ testatur Clamorinus in lib Trojam.

que Electorum Sax. gloriosiss. Consiliario, Legato & oratore splendidissimo: ob summam eruditionem, sapientiam, experientiam, sed & tredecim campestribus periculis partam Martiam gloriam, summi seculi viris per omnem orbem cultiorem æstimato-laudato (c). Neque tacendi: Reverendissimus illè *Nicolaus*, AA. & Th. Doctor, penultimus Ingenuæ Misnensis Antistes & S. I. R. Princeps, &c. insigniter laudatus Fabricio, (d) Dressero, Gediceo &c. Atavus Tuus, *DOMINE, Rudolphus* in *Kreytsch/ Kriebenstein & Walscheimb.* hujusque filius *Georgius*, Georgii heri sui secretior Consiliarius. sed & Henrici Pii, Mauriti & Augusti, Ducum atque Electorum Saxonie gloriosiss. Consiliarius & Locumtenens ad tempus gravissimus, qui octogenario major decedens multam meritorum laudem, pluribus cum primis Legationibus & expeditionibus in negotio religionis partam, post se reliquit. Laudante illustri, Seckend. in Hist. Luth. passim. His addimus vel unicum (plures enim instituti limites non admittunt, cum gloria hujus gentis sit amplissima,) nuper admodum in strenuo cursu gloriæ extinctum Rigæ apud Livonos, fortissimum heroem Georgium-Heinricum, S. Reg. Maj. Polon. & Elect. Sax. copiarum Ducem generalem &c. regis lacrymis dignum. *Bockio-*

(c) Confer. Erasmus Roter. lib. 19. Epist. ad Simon. de Pistoris, Phil. Melancht. in Orat. de Misnia, Geo. Agricola & Geo. Fabricius in Epistolis, Albinus in Chr. Misn. Tit. 25., Adamus in Vitis Jctorum n. 75, &c. Hic est ille *ex utroque Carolus*, qui dignitatem hanc illustrissimam & Imperialem A. 1552. primus genti suæ intulit, ornatus octennio antè Insignium augmento, scuto & casside duplicatis, Caroli V. Imp. beneficio.

(d) In Annal. Misn. L. 3. ad A. 1550. & 1555. quò diem suum clausit *Nicolaus*, repositus in sacello Episc. Stolpensi. add. Dress. P. IV. Hag. Hist., Geddiceus in Conc. inaug. Templi ingenui cathedr. Misn. p. 60. De his & reliquis illustri Familie ornamentis plura cum D. & D. suo loco.

BOCKIORUM de POLLACH celebrem quondam per Silesiam Bohemiamque familiam primus in has oras Misnecas deduxit atavus Tuus, **DOMINE**, *Georgius in Pollach/* Eqves Silesius: cujus filius *Abrahamus* in *Gros-Priesen* (quod est Bohemicæ ditionis feudum) Klipp- & Saalhausen/ sanctiori Senatui Electoris Saxonix affidere, Curix verò Electorali supremæ Lipsiensi præsidere meruit, clarissimorum virorum elogiis Silesiæ suæ æternum ornamentum, Misniæ Nestor, harum regionum oculus & cor Ducum Saxonix (e). Hoc natus est *Abrahamus* jun. in *Gros-Priesen/* Consiliarius Elect. Saxonicus, Proavus Tuus, **DOMINE**, paterni nominis & ominis non degener hæres. Diem suum obiit A. 1609. Plures transeo, inque his *Joannem*, Ernesti Electoris Sax. Purpuratum, & Ephorum *Friedrici Sapien-* tis, tunc Principis Electoralis, summis laudibus ornatum à Spangenbergio [f] *Nicolaum* item & *Siegefridum* Episcopos Caminenses, atque *Joannem* Decanum metropolitanæ Bremensis, multæ laudis apud *Crautzius* (g) &c. Lineâ enim & insignibus hos distare auguror à nobili *Abrahami* profapia, cujus alter filius *Adolphus*, *Abrah. jun* frater, Consiliarii aulici dignatione vixit in aulâ Saxonum Electorali, teste *Peccenst.* (h)

G 3

Quid

(e) His elogiis ornatur à *Fabricio & Dressero*, *Mich. Near dro* &c.

(f) In *Hist. Molsdorf. geneal.* p. 24. seqq. 30. add. de his & aliis hujus familiae *Chron. Freyb. Molleri* p. 3-3. 209. it. *Annal. Freyb. passim.*

[g] *L. 3. Metrop. c. 2. & D. Mich. Praun in Vbl. Europ. § 779.*

(h) *P. I. Th. Sax. c. 10. f. 123.* Ad familiam *Abrahami* pertinet quovque *Wolfgangus* ille, Ducum *Lignic & Brieg.* Consiliarius primarius, quem *D. Franciscus Faber, JC. Breslav. Lycotragi* nobilis elogio salutatur, (resp. nominis, cognomi, & insignium) summisque laudibus effert ob fedatam prudentiam & auctoritatem suam universam penè Silesiam, A. 1546. à Bohemix regno omni nisu sese avellere molientem, ob id maxime commendatum *Ferdinando Regi* &c.

Quid dicam *PFLUGIOS*, Strehlenſi ſede celebres?

Quorum abs antiqvâ ſcimus descendere ſtirpem

ſtirpe *Primislai*, qui poſtquam vomere glebas (i)

Solverat, ad Regni fatô conſcendit honores,

Donatus generoſa Tuô, *Lybuſſa*, cubili &c. Uti ille
canit.

Rutilant ex hoc regio ſyrmate, ſtellarum inſtar primæ magnitudinis, ſplendidiffimus *Otto*, Friedrici Fortis, Principis Miſn. & Thuringiæ, Conſiliarius primarius, Legatus & Orator, negotiorum maximè arduorum belli, quod adverſus patrem degenerem ejuſque aſſeclas, duosque Cæſares avâros, patrimoniis principum inhiantes per annos benè multos gerebatur, feliciffimus arbiter: donatus ob id perinclutâ ſede *Strehlenſi*, quam inter tria quondam Miſniæ fortalitia ad Albin numeratam fuiſſe tradunt; primariâ nunc arce, oppido & clientelâ nobiliſſimæ gentis, poſteris per poſteros ſervandâq; (k). *Nicolaus & Otto* Strehlenſes: quorum ille Friderici I. Elect. Sax. ſecretior Conſiliarius, alter Prætorio Præfectus: uterq; ad Concilium illud œcumenicum

(i) De hac origine regio-Ducali, præter Æneam Sylvium, & omnes ferè Bohemiæ Scriptores probatos teſtantur Inſignia Illuſtr. Familiæ Pflügiſſimorum, in ſcuto quadrifido utrumq; aratri instrumentum, vomerem virgamq; vernantem (*Pflug-Neutel*) exhibentia, ab ipſo Primislao ad perpetuam reigeſtæ memoriâ recepta atq; uſurpata. Ipſam verò hiftoriâ originis, jucundam licèt maximeq; miram, prolixâ Scriptorum narratione hîc inferere, brevitatis cauſâ ſuperſedemus, quæ eruditiores in tantâ referentium copiâ vix latere poteſt. Diſertum qui cupit recenſorem, adeat Hagecium P. I. Chron. Boh. f. 12. ſeqq. & P. II. f. 144.

(k) De perincluto quondam Dominio ſ. Dynaſtia & munimento provinciali Strehlenſi, ejuſq; primò ex Pflugiis acqvirente, *Otone*, conferendi ſunt Joh. Garzo Bonon. in vitâ Friderici, G. Fabricius, Albinus & Peccenſt. in Commentariis ſuis paſſim. add. Prodr. Hiſt. Miſn. p. 277. Abrah. Hofem, in Geneal. Salhuſ. p. 17.

cum Constantiense heri sui comes. Dehinc *Sigismundus* J. V. D. & Alberti Animosi, Achillis Germaniæ Cancellarius, Ingenuæ Misnensis Decanus, atqve heri sui, tunc Frisios debellantis, per Misniam Locumtenens (ut vocant) s. Vicarius, sed & Principum Juventutis. Henrici atqve Georgii, perpetuus Ephorus. Alter item *Sigismundus*, quem primariis aulae Cæsareæ proceribus & Senatoribus regni Boh. adscribunt (l). *Nicolaus* in *Knauthayn*/ Eqves auratus, *Friederici II.* Elect. Sax. dux bellicus fortissimus, cui robur & æs triplex circumpectus erat, ob id cognominatus *ferreus*. hujusqve filius *Andreas*, in *Knauthayn* & *Störmenthal*/ *Heinrici Pii* & *Mauritii* Elect. Sax. Consiliarius laudatissimus: quò natus est *Damianus* in *Knauthayn* (m) *Ferdinandi I.* Imp. Consiliarius & Legatus splendidissimus, eloquentiæ & experientiæ laude perinclutus, ab eodem S. I. R. liberis Baronibus adscriptus, atqve opulentis per Bohemiam clientelis adauctus &c. Frater atavi Tui, *DOMINE, Valentini* in *Knauthayn*/ cujus filii masculo hærede destituti avitam hanc domum *Knauthaynensem* (quæ à familiâ hujus nominis, cujus mentio fit apud *Pirnensem* & *Garzonem* in *Hist. Friedrici Adm. & Dizmanni*, ad *Pflugios* pervenerat) affinitatis jure ad *Schœnbergios Francobergenses* transtulerunt, indeqve ad *Dieskavios*, in quorum possessione huc usque perdurat (n). His addimus *Damianum* in *Postenstein*/ ob diuturna itinera, cursumqve studiorum maximam partem in Italia peractum, dictum *Italum* (*Welsche Pflug*): *Cæsarem* in *Cytra* & *Mausis*/ *Satra-*

(l) Confer. *Albinus* in *Chron. Misn.* Fit. XXV. f. 338. & *Peccenst.* P. I. Th. Sax. c. 10.

(m) add. verba *Albini* c. 1. *Diesen haben grosse Herren wegen seiner Erudition und Beredsamkeit in Legationen öftters gebrauchet/ er sell auch eruditè Latein geschrieben haben. hat A. 1543. noch zu Bononien studirt.* plura de eo ap. *Peccenst.* c. L.

[n] conf. post alleg. *Autores Prodromus Hist. Misn.* p. 323. 522. 547.

Satrapam Pegaviensem, Equitem auratum &c. virum raræ prudentiæ & eruditionis, summæque apud Georgium Ducem Sax. (cum quò adoleverat) autoritatis (o), patrem incomparabilis illius *JULII*, S. I. R. Principis & ultimi Antistitis Numburgo-Citizensis, atque Decani Misnensis, quem non familiæ solum, regiâ stirpe oriundæ, sed tótius per Germaniam Nobilitatis eruditæ, æternum decus atque ornamentum summi seculi viri, Erasmus Roterod. Petrus Mosellanus, Phil. Melanchton, Fabricius, Dresserus &c. collaudant (p). hisque per plures, utriusque gloriæ laudibus eminentes, quos brevitatîs causâ uberiori deductioni reservamus: unicò superaddito ex modernis illustr. Familiæ heroibus, *Jo. Sigismundo*, prætorianæ militiæ regiæ Polono-Saxonicæ summo duce &c.

Weisbach.

WEISBACHIORUM, pervetustam celebremque per S. Imperii fines familiam, post extinctos *Meldingos* S. I. R. Equitum hæreditariorum Quatuorviratû ornavit, Comitibusque Imperii æqvavit Maximilianus I. Imperator Augustus, ducem suum bellicum. *OTTO NEM*, Equitem Misnicum, ob illustria merita gestaque propriò motû in Comitibus Augustanis A. cl. l. xix. solenniter inaugurando, & per quinque feciales (quos Heraldos vocant) Imperii publicè ad id proclamando (q). Huic merito annumerandus est togatâ gloria
sublimis

[o] multi sunt in hujus Laudibus P. Mosellanus, Fabricius & Albinus.

[p] præter cit. autores summariam ejus historiam recenset Alb. in Chron. Misn. f. 357. Joh. Sturmîus Argentor. in præf. lib. de Nobilitate erudita ad Antonium & Philippum Wertheros, Beichlingæ dominos: Sleidanus passim, Thuanus L. 13. Histor. &c. Hòc enim *Julio*, & *Christoph. Carolobitio*, suo loco laudato, in Scriptis eruditorum ejus ævi nihil sublimius, nihil magnificentius, ex omni Germanicâ Nobilitate eruditâ reperire licet: quorum laudes non paginas, sed commentarios sibi deprecunt.

(q). Modum solennissimâ hujus inaugurationis describunt Spangenberg;

sublimis, Reverendissimus *Joannes*, J. U. Doctor, post S. I. Princeps & summus Ingenuæ Misnensis Antistes, celeberrimæ laudis, maximæque apud Ernestum & Albertum Elect. & Duces Saxonix, sed & Georgium Podiebradium Bohemorum regem, ipsosque adeò Impp. Augustos autoritatis: quem valdè suum quoque habuit Ernestus, Ernesti El. Sax. filius, tunc Primas Germaniæ Magdeburgicus (r.) Patrem habuit *Otto*, primò locò laudatus, *Hermannum*, Principum Saxonix Consiliarium gravissimum, Præsidem Franconix & Terræ Variscorum, quæ Misniæ nostræ & Australis terræ cis-Salanæ pars est: filium *Wolfgangum* in utrumque *Schönfels* [quod hodiernum illustris familiæ sedes est hæreditaria magnifica, in agrò Zviccaviensi) Equitem auratum, & Equitum S. I. R. Quatuorvirum, Ducum atque Electorum Saxonix Consiliarium & Satrapam Zviccaviensem magnæ laudis, quem *Cor Patriæ Patriæq; Parentum, & sui maximam curam Ducis &c.* eruditi celebrant carminibus. Hòc natus est *Joannes* in utrumque *Wolfers* & *Meisters* *Dorff*/ Bohemicæ ditionis feuda, abavus Tuus, *DOMINE*, maternus. Decætero, laudes *Weisbachiorum* justum sibi volumen deposcere, non lineas aut pagellas, non ineptè judicat Peccensteinius (s.)

WOLFERSDORF communiter *Wilsdorf* s. potius *Wülfsdorf* *Wolfersd.*

H

dorf

P. II. U. S. f. 219. 223. b & Peccenst. P. I. Th. Sax. f. III. seqq. mentionem quoque ejus faciunt Mon. Pirnensis in Onom. & Sleidanus, cum Script. Act. public. Imp.

(r.) Not. de generositate ejus verba Fabricii L. VII. O. S. f. 786. Ernestus Elector A. 1480. cum delectò nobilium equitatù Romam ivit religionis causâ. Fuit in comitatù *Joannes* V. Præsul-Misnensis, vir cum primis magnificus, rarò intemplis, perpetuò in aulis, modò regis Bohemiæ modò Ducum Saxonix &c.

(s.) in historia hujus gentis c. l. ubi addit; in nullâ aliâ familiâ Misnicâ Equites auratos reperiri æquè multos, atque in hac ipsa Weisbachianâ.

dorff efferunt, à lupa, quam in Insigniis gentilitiis [t.] circumferunt, & primaria quondam sede Wolfersdorff in Bohemiâ, quam primus Weisbachiorum genti intulit Abavus Tuus, DOMINE, Joannes modò laudatus. Celebratur ex his *Georgius*, Ernesti Elect. Saxoniae secretior Consiliarius, primæ in his terræ sancitæ atqve promulgatæ Ordinationis (ut vocant) provincialis autor, cooperantibus Joanne Metschiô Prætorio Præfectô, & Joanne Poligrapho tunc Cancellariô. laud. Geo. Agricolâ, primo Misniæ Historiographo ordinariô, in erudita Orat. de Ernesto & Alberto. *Filium* is habuit *cognominem*, Jo. Friedrici Elect. Sax. Magnanimi ducem bellicum, summumqve copiarum præfectum, quæ Regi Franciæ tunc in auxilium ablegabantur. His aliquot seculis prior inclaruit *Philippus*, auratæ militiæ Eqves, quem dignum habuit gloriosissimus Saxo, Henricus Auceps Imp. Augustus, quin unâ cum Adamo ab Hohenklingen Obetritis malè fidis Ephorus (u) præficeretur circa A.C. Dccccxxx. & qui famosi ssimæ Hunnorum cladi prope Merseburgum A.C. DCCCC XXXII. non sinè insigni sui laude interfuisse traditur, *Ariovistus* s. Ernestus *Wolfersdorffius*, magni apud Henricum Imperatorem atqve Bertholdum Bavarum (cui aliquot annis antè in Hunnorum congressû prope Jechenburgum militaverat) existimationis. collaudantibus Emsero, Spalatino, Brotufiô, & qui his priores gloriosè gesta Henrici Aucupis stylô historico adumbrârunt. *Vitigonem* ob fortes
aufus

(t.) Sunt, qui distinguunt in Wolfers- & Wülfers- s. Wilsdorffios: iis lupum sui coloris in scutò aureô; his lupam atrii coloris erectam in scutò argenteô qualis visitur in I. I. Fuggeri *Desterr. Ehren-Spiegel* ex recens. Birck. f. 977): quæ tamen differentia ap. modernos pictores rarò attenditur, cum non tam sanguine, quam lineâ quadâm inter se differant.

(u.) Ref. Spangenberg, P. II. 4. S. f. 204.

ausus & strenuè gesta contra Saracenos, quibus, ductû Conradi Magni Marchionis Misniæ, sub signis Conradi Svevi Imper. in expugnatione Damasci, Syriæ urbis, omnibus anteivit, magnoperè laudant monumenta Lauerbergensia, & Matth. Sarctorius in hist. hujus Expeditionis. *Georgium & Dieticum* strenuos milites (ita Æneæ Sylvio audiunt in Hist. Boh.) pari laude ornant Scriptores Belli Huffitici, & imprimis funesti illius conflictûs propè Austiam: ejusdemqve ætatis *virum animo & robore militari insignem, Guiliel- mum*, Friederici II. Elect. Sax. ducem bellicum, magni apud herum militemqve suum æstimii. *Gothofredum* inter duces bellicos Maximiliani I. Imper. celebrat Dubravius, ob *Novam urbem* propè Viennam stupendâ, & planè incomparabili fortitudine atqve dexteritate defensam, Matthiæ Hunniadi, qui magno eam confluxû copiarum atqve apparatusu bellicô acriter impugnabat, omni aurô potiolem æstimatum. At quanta laus, à tam laudatô heroë, rege-hoste, laudari! Unicum addimus ex recentioribus, *Joannem* in *Wolfersdorff*/ Christiani I. Elect. Sax. Prætorio Præfectum, secretiorem Consiliarium, Ærarii Principis Senatorem & Satrapam Levcopetræum, laudatum Peccensteinio (x) qui originem gentis ab Elisiis repetit, sive Lusatis, propter primarias & avitas sedes eorum finium, ex quibus colonias quasi deductas esse autumat in has Saxonicas oras.

Epilogus.

Nobilitas, si qua longâ majorum profapiâ clara est, omnium meretur venerationem, & instar monetæ antiqvæ ab omnibus existimatur. probata rectè judicante Limneô. (y) Consentaneum enim est, meliores esse naturas ex nobili genere

H 2

(x.) P. I. Th. Sax. c. 19. ubi plura familiæ ornamenta recensentur.

(y.) Lib. 6. de Jure P. c. 5. n. 52. cui adstipulatur Basilius M. Serm. 1. de jejun. Quicquid, inqviens, vetustate excellit, venerabile est. omne enim fit per antiquitatem nobilius.

nere natas, & ex melioribus ortos esse meliores; quia verosimile est, probum ex probis, & benè educatum in bonum virum evadere &c. inquit Aristoteles, & divinus ante eum Plato, qui quatuor Nobilitatis genera constituit præcipua: primum omnium eorum, qui bonis, justis, laudatisque parentibus sunt orti: quorum majores federunt ad gubernacula rerum: quorum parentes non virtute modo potentiæque superiores, sed rebus quoque præclare gestis inclaruêrunt: qui denique à parentibus acceptam virtutis, dignitatis, fortitudinis laudem propriâ eruditione ac virtute augere conantur, sequè eo reddunt summis Deorum gratos & imis &c. *Honorandus* demum meritò, est quem ob virtutem probatam ipse *Princeps honorat* (z).

Hoyers-
werd. Histo-
ria.

Quod restat, brevem quãdam historiam perincluti, & per omnes Lusatorum fines multis inde retrò seculis primarii (a) æstimati *Dominii*, castri & oppidi *HOYERSWERDENSIS*, quod nunc emptionis jure Tui factum juris est, *DOMINE*, novamque gestit *Beichlingiani nominis Comitibus* fundare domum, subnectere, animò constitueram: sed raritas monumentorum Lusatiæ, & negligentia Scriptorum tam cultæ regionis, quæ tot ferè [in districtû cumprimis Hexapolitano] literatos alit. quot cives, etiam institutò breviorè esse imperat. Familiam hujus nominis illustrem, aut quibus usi quondam fuerint insignibus *Dominii* s. Baronatûs titulò Hoyerswerdensis, nullibi adverto: inducunt me tamen verba Instrumenti (b) quò A. post C. N.

clb

(z.) L. restituend. C. de Advoc. diversorum Judic.

(a.) Die oberste Erb- und Standes-Herrschaft im Marggr. Ober-Lausitz Scriptoribus audit.

(b.) Daß die Beste Hoyerswerda von der Cron Böhme und Marggraffthum Ober-Lausitz nicht solle veralieniret oder verpfändet werden. &c.

clb ccccxliii. jura & immunitates confirmavit ordinibus Lusatiae [quam valde suam semper habuit] Carolus IV. Imperator, & Rex Bohemiae &c. ut credam, nobile hoc Dominium à primis indè temporibus patrimonio Principum Marchiae Budissinensis, Regumque & Ducum Bohemiae, annumeratum fuisse: ob divites proventus, delicias Dianèas, munitionem naturalem, quam caeduae sylvæ udaqve terra formant, &c. ab ipsis pluris aestimatum.

Ducentis ferè abhinc annis *Hoyerswerdam* tenuerunt *Maltitii Dippoldiswaldenses* (c.) illustris atqve opulenta quondam Misniae Familia, Lufaticae originis (*), quorum posteritas Elsterwerdam (avitam Hoyerswerdensis lineae clientelam) etiamnum servat. His emptionis jure successerunt circa initium seculi XVI. ti illustrissimi Barones de Schœnburg, Glaucha & Waldenburg &c. Dahlenst. Hohnstein, Lohm. & Wehlenf. Dominiorum tunc Domini, (d) qui majores Tuos, *DOMINE*, paternos affinitate tangunt. Ab his ad Illustrissimos Comites & Banderesios à *Promnitz* transiisse perhibetur [e]: indè ad *Ponicavios*, amplissimam quondam atqve opulentam per utramque Lusatiam, nunc Misnicam familiam, qui perinclutum Dominium finitò bello tricennali Potentissimo Saxoni, Jo. Geo. Imo, Principi Electori gloriosissimo, vendiderunt. Hoc patrimonio suo adscriptum voluit, eidemque Satrapam praefecit, additò Quæstore (f.) Jo. Georgius *Primus*, servavit *Secundus*, summis in

H 3

deli-

(c.) Ex chronicis gentis libris allegat Peccenst. P. I Th. Sax. c. 10. ultimum ex Maltitiis Hoyersw. Sigismundum, Georgii Ducis Sax. Consiliarium Prætorioque Præfectum &c.

[d.] Mon. Pirnensis verba sunt: *Hoyerswerda Schloß und Stadt* 3. N. von Camenz/ 1. von Senffenberg. Das hatte A. 1530. Herr Wilhelm von Schönburg.

(e.) Ita legitur apud Libor. Vulturum in Hist. belli tricennal. p. m. 4.

(f.) *Ambts-Hauptmann und Ambts-Boigt*.

deliciis habuit *Tertius*, nec vulgari amplexus est favore hujus nominis *Quartus*, & ipse demum augustissimus Rex noster *FRIEDERICUS-AUGUSTUS*: qui postquam Dominia Regnis permutare cepisset, nec vulgares Tibi grates referre, DOMINE, secum reputasset, quid obstitit quæso, quò minus petitis tam honestis deferret, pretioque oblato fatis digno cederet. Decætero, *Hoyerswerdam* locò peramœno ad nigrum Elystrum [qui in agro Camenicensi proximaque Elstræ oppidi vicinitate fontes suos habet] in Marchia Budissinensi, quâ Lusatiam inferiorem Misniamque versus terminat, sitam esse, nemò facile ignorat. Hunc regii *Dominii* pervetusti *Budsetz* partem facit Leuberus (g); alii inferiori Lusatiae, quæ Marchiæ orientalis titulo quondam gaudebat, à primis illis temporibus annumeratam malunt (h). Quicquid sit, utraqve magno Wittekindo ejusque regiæ posteritati per secula paruit. Illam magnus Saxo connubiorum jure cum Syatanâ, Principis Budissin-Czechorum Zechi, filia obtinuit: hanc (inferiorem) sui juris fecit, Beichlingianæ gentis augusta origo, Henricus I. Imperator, eandem nomini & imperio Germanorum inseruit, Marchiam constituit, eidemque ex agnatis suis præfecit Geronem, cui per aliquot secula Marchiones Misnenses atque orientales hæreditario jure successerunt (i). Oppidum *Hoyerswerdam* (quod ab *Hojero* quondam conditore denominatum autumo, quasi dicas *Hojeri Vera*

[*] Insignia oppidi Hoyersw. tres quercus glandiferas sui coloris præferunt in area argenteâ: eademque ipsius Dominii quondam Scutum representasse auguror.

(g.) D. Benj. Leuber, vom Ursprunge des Schlosses Ortenburg zu Budissin f. 38. 53.

(h.) Autor novæ Descript. utriusque Lusatiae in 8vò. p. 10.

(i.) Conf. Ditmarus Merseb. l. 1, Chron. & Albinus Chron. Misn. f. 405.

Verdam s. *Werder* (vicinæ instar *Verdæ* Episcopalis) ornatû architectonico prævalens, trigeminô flammæ furore diverforum annorum (k). tantum non penitus vastatum, renovatum semper caput extulit nitidius, Phœnicis instar ex cineribus. Tantum!

Dé Scipione Africano, summo Romani nominis heroë, Epilogus. autores referunt, eum non in toga solûm & otio dio, sed sub mediis etiam bellicis motibus, jucundo eruditorum consortio delectatum in tantum fuisse, ut liber semper eruditis ad eum patuerit aditus, gravissimis licet curis negotiisque intentum. Ardua Tua, quibus distineris, *DOMINE*, omnibus nota, nec ignotus summus in literas & literatos favor Tuus, qui serenum vultum chartis hiscè promittit, summæ in Te, *DOMINE*, nomenqve *Beichlingianum* devotionis testibus.

Quæ votô cœpi, votô demûm finio, ut constans sit atqve perpétuus Augustissimi Regis Tui, *DOMINE*, quem tot illustribus meritis demereris, in Te favor, & regno & patriæ salutaris, novumqve indies induat virorem *Beichlingianum* nomen, per tot retrô secula jubar diffundens suum, atqve augustale decus, nascendi sorte quondam datum, nunc novose se exerens nitore, perennet usqve ad finem mundi!

[k.] A. 1639. 1656. 1680. add. Lusatographus modô citatus p. 37. seq.

CORRIGENDA.

Pag. 4. Lin. 3. elogiò, ib. Lin. penult. G. J. Voff. Pag. 5. in Annot. lin. 1. Sibyllæ. P. 7. l. 13. Posteritati, ib. l. antepen. Saxonix. P. 10. in Annot. l. 14. utriusq;. P. 11. circa finem, Enzelius, ib. L. ult. anteibat, elogio. P. 13. l. 2. Brunonis vici (f. Brunsvicenf. &c.) ib. in Annot. l. 2. Marchiones. P. 16. in Annot. l. 8. armorialis. P. 19. in Annot. L. 4. regendam. P. 21. l. 23. Vieha f. Wiehe an der Instrut. P. 23. l. 5. Archontis, ib. in Annot. l. 7. leg. pag. III. pro p. III. P. 24. l. 8. aliisq;, ib. l. 17. Trewe pro Urnee. P. 26. l. 4. Saxenburg, ibid. l. II. seq. Henr. & Günth. fratres de Schwartzb. P. 27. l. 15. ferè pro vere. P. 30. l. penult. In hâc. P. 32. l. 3. Fehde-Brief. P. 36. l. antepen. Rohrbach. P. 40. l. 10. Heros, P. 45. l. 18. Balthasarem, ib. in Annot. l. 3. leg. fol. 306. P. 46. in Annot. l. 5. apud Casp. Sagitt. ib. l. 8. Wangenheimij. P. 49. l. II. Misnici, ib. in Annot. l. 5. brabia, l. 7. Simnat. P. 50. l. 3. prætereundam, l. 7. atq;, l. 15. Casareus. P. 52. l. 14. cùmprimis. P. 53. in Annot. l. 3. pag. 373.

*Reliquis, quæ Typothetæ subreperunt, sphalmatibus
L. B. pro bonitate sua condonabit.*

Qvã
sim
dii

trium m
moriali
Illustriff
adscripti
augment
fimi Dou

Pag. 2
ciaqve
annotan

Pag.
cujus th
MANNU
forte, S
RITIUS

Ibid.

DIETERI
summis

clo locx
summò

gaviana
German

Ingenui
ad bustu

rum quo
ponere e

cum pri
Herr C

hen St
wißheit

nigreich
Ja es h

sind A.
reichen/

littener
men/ d

ADDENDA.

Quæ Insignia in Annot. pag. 16. In Castro Doloris æneò Illustris-
simi Domini Jo. Martini S. I. R. Comitæ à Stolberg &c. quod pro-
diit Lipsiæ A. 1670. Scutum *Beichlingianum*, inter Insignia illu-
strum majorum lineæ maternæ eâdem apparet facie, qualem ex libro ar-
moriali Norimb. depinximus. Nunc renovatâ pristinâ Dignitate atqve
Illustrissimò Domino *Magno Cancellario* nostro S. I. R. Comitibus denuo
adscriptò, S. Cæs. Majestati clementissimè placuit, Insigniis superaddere
augmentum, eâ formâ, qualem in prima figura æneâ sub Icone Illustris-
simi Domini Cancellarii insertum cernere licet.

Pag. 22. lin. 5. *Gebassa ad Onestrum &c.* cujus amplissimi pagi parœ-
ciæqve jurisdictio Abbatem Portensem quondam agnoscebat superiorem.
annotante Pertuchiò lib. II. Chron. Port. p. 368.

Pag. 41. lin. 8. Eminent ex his: *JOANNES*, Tritavus Tuus, *Domine*,
cujus thori socia *Agnes à Wildenstein*, liberæ Francon. Nobilitatis: *HER-*
MANNUS, Colledæ Dominus, Atavus Tuus, cum illustri thori con-
ferte, *Sibylla à Schlotheimb*: *MAURITIUS* pater, abavus; & *MAU-*
RITIUS filius, proavus Tuus &c.

Ibid. lin. 14. seqq. Prodierunt Illustris ac Reverendissimi hujus Senis,
DIETRICI-WILHELMI à BEICHLINGEN &c. (qui statione suâ, quam
summis laudibus ornaverat, decessit Wurcenæ Kalendis Augusti
clo lxxlvi. sexagenario propior, ibidem magnæ matri commendatus in
summò Templò cathedrali) Acta feralia Lipsiæ 1654. in officina Wittig-
aviana; à prudentia & eruditione, summa pietate, candoreqve verè
Germanò abundè laudati venerando Antistiti, D. Christoph. Bulæo, tunc
Ingenui Præsulatûs Misnens. Superint. Wurcinensi Confessionario &
ad bustum præconi &c. ex cujus verbis seqq. huc transferre, & sciolo-
rum quorundam scrupis (præter suprâ inserta testimonia satis firma) op-
ponere consultò duximus, quò clarior extet modernorum *Beichlingiorum*
cum priscis sui nominis *Comitibus* necessitudo: *Es ist auch der seelige*
Herr Stiffts-Rath Fein gemeiner von Adel/ sondern aus uhralten ho-
hen Stamme entsprossen/ massen man aus denen Chroniccken die Ge-
wisheit hat/ daß länger als vor 1000 Jahren die Tetrarchen des Kê-
nigreichs Sachsen HERREN von BEICHLINGEN gewesen.
Ja es hat dieses Geschlecht den Hoch-Gräfflichen Stand geführet/ und
sind A. 1547. zwey Grafen von Beichlingen mit Churf Johann-Fried-
richen/ hoher Gedächtniß/ ins Feld gezogen/ davon der Aeltere nach er-
littener Niederlage auf der Lochauer Heyde gen Wittenberg entkom-
men/ der Jüngere aber von den Käyserlichen mit gefangen worden.

Hæc

Hæc in Exordio laudationis funebris venerab. Antistitis, & ad bustum.
Panegyrista. In Personalibus verò s. Curriculò Vitæ subnexò seqq. re-
 petuntur ex Documentis Familiæ domesticis: Was nun des Höchsteel.
 Herrn Stiffts-Raths und Decani hohes Herkommen belanget/ so ist
 (so viel man noch gewisse Nachricht hat/ weil in den vielfältigen Plün-
 derungen und Brande alles von dem seeligen Herrn Stiffts-Rath selbst
 aufgezeichnete weggekommen und verdorben) derselbe aus einem hohen/
 ubralten/ und in Düringen wohlbekanntten vornehmen Stammes/
Darinnen auch Gräfliche Standes-Personen zu befinden/
 wie diejenigen Zeugniß geben können/ denen der Düringische Adel und
 Rittertschaft bekannt; nehmlich aus dem Geschlechte derer von Reich-
 lingen ic. den 12 Novemb. 1587. auf dem Hause Colleda oder K.
 Kölln geböhren. Colleda itaqve, s. Colonia ad Onetrum, medietallium
 quasi perincludi quoddam Comitatus, & primarium oppidum, Familiæqve
 illustrissimæ Conditorum *Magni Domini Cancellarii* nostri avita Domus:
 sed & *testra gentilitia*, quæ ipsius Comitatus antiquissimi Insignis quæ
 scutum, quæ cassidis ornamenta, undiqve respondent, & si quæ alia sunt
 argumenta, supra adducta, atqve testimoniis Autorum probatæ autori-
 tatis firmata, de æctâ necessitudine utriusque lineæ satis testamur.

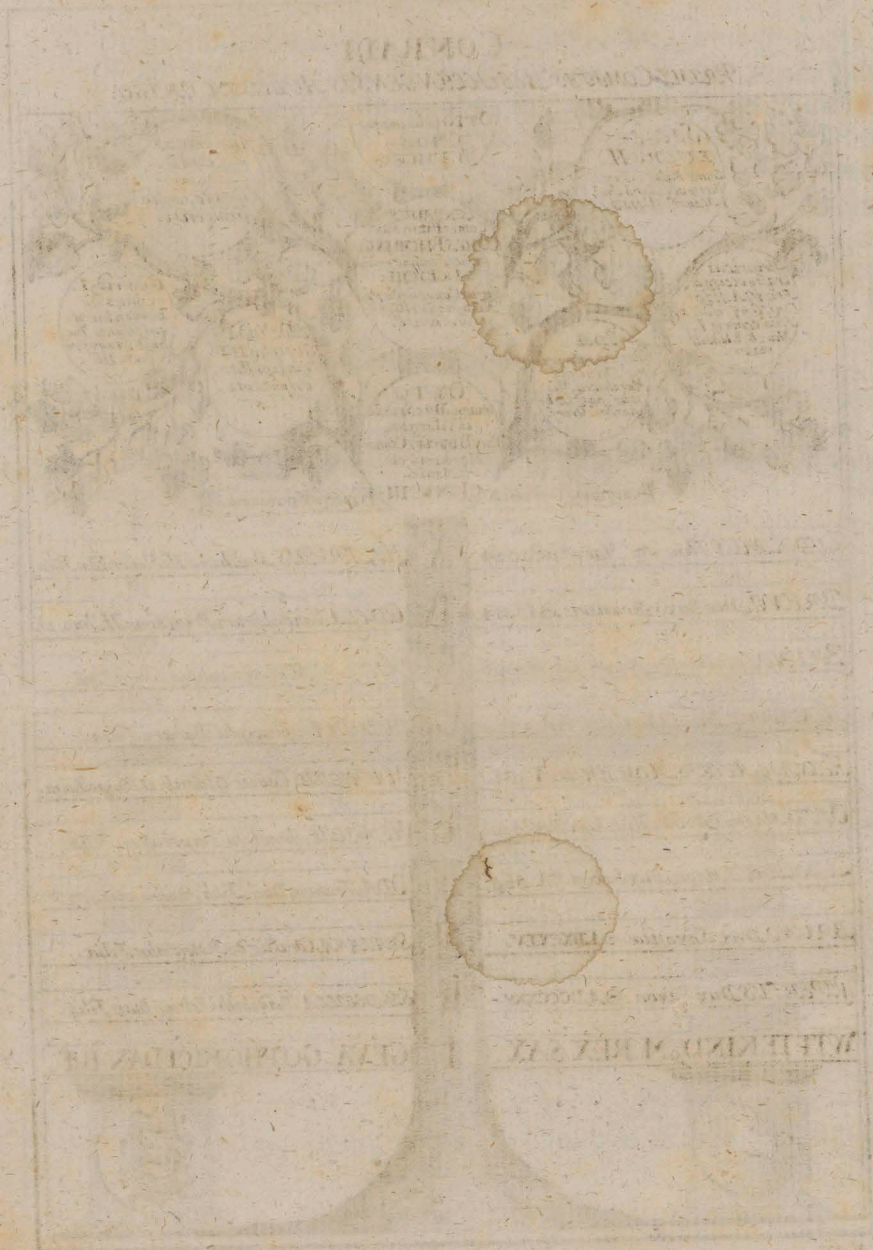
stum.
 q.re-
 hseel.
 so ist
 Blün-
 selbst
 ohen/
 mme/
 den/
 l und
 Reich-
 R.
 llium
 eque
 mus:
 s quā
 sunt
 tori-
 ur.

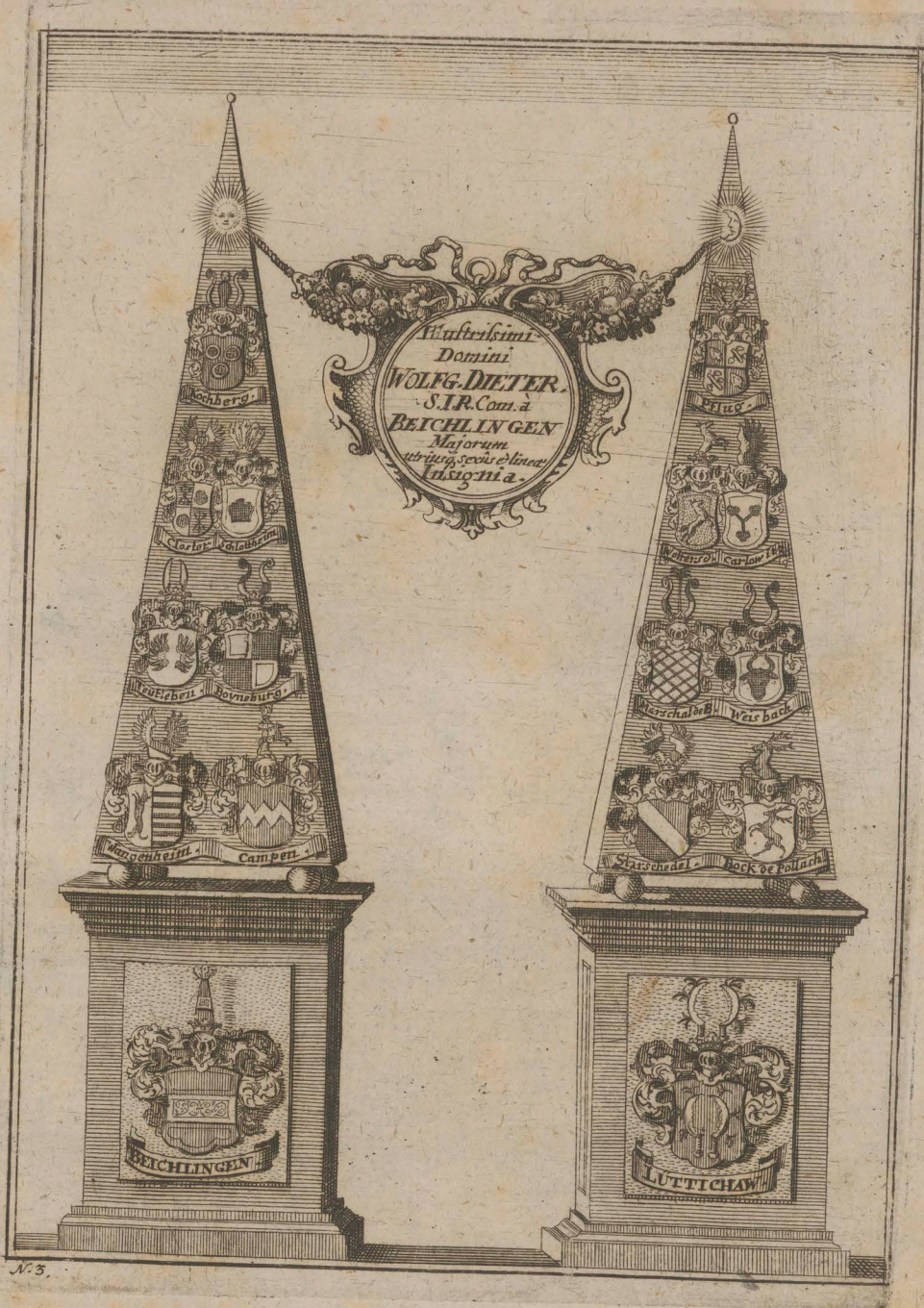
CONRADI
 PRAMI COMITIS BECHLINGENSIS AUGUSTA ORIGO.

LUDOLPHUS Thuring Marchio SA. 1054.	X	HILTRUDIS , Balduini II. Flandr. Com. Filia.
BRUNO Dux Saxo-Brunsvic. SA. 1014.	IX	GOSELA , Vandalorum Princ. Conr. II. Imp. e.
BRUNO Dux Brunsv. March. Sax. SA. 1006.	III	HILDESWINDA , ex Comitibus CRATIÆ.
HENRICUS Dux Bavarie. SA. 955.	VII	JUDITHA , Arnolphi Bavar. Filia.
HENRICUS AVGUSTUS ROM. IMP. SA. 955.	VI	MATHILDIS , Comes Odenb. et Ringelheim.
OTTO Magnus Dux Sax. elect. Rom. Rex SA. 910.	V	HEDWIGIS , Arnolphi Imperatoris Filia.
LUDOLPHUS Magnus Dux Saxon. SA. 869.	IV	ODA , Francor. Ducis Filia, Anno etat. 107. mō.
BRUNO Dux Saxonie. SA. IXCXIV.	III	SWATANA , Comitiss De Rotenfahn Filia.
WIPERTUS Dux Saxon. SA. DCCCXXV.	II	SANDEGALLA , Radebothi Frisonū Ducis Filia.
WITTEKIND M. REX SAX.	I	GEVA , GOTHORICI DAN. R. F.

Amsterdam
1716
M. J. VAN DER
WALDE
16

M.
RIT.
2
DEIC
GEN
LO.

Illustriſſimus
 Heros ac Dominus
WOLFG. DIETER.
 S. I. R.
 Comes BEICHLINGI,
 Domini Hoyerum Domini
 Mediarum
 Aulae Saxonicae. Aegrotu
 Cancellarius
 et
 Sanctorum Conſili-
 arius
 etc.

GOTHOFRED,
 HERMAN. BEICHLINGI
 in Teſchorna Dalwitz
 Baſilide.
 Regis Polmarum et Elect.
 Sax. Sanctorum Conſiliar.
 et
 Proto-Syndory Dneſ.
 Præſas.

PERPETUA
 MARGARETHA
 a
LÜTTI CHAW.
 Domo
 Teſchornianſis
 6. 21 Aprilis
 1680.

DIETERIC,
 WILHELM. BEICHLINGI
 Elect. Sax. in
 Regem. quoniam ſicut
 Conſiliar. Colleg. ſcol.
 Wurzb. Decanus. Supr.
 Curia el. Lips.
 Aſſeſſor.

MEDINGIS
 a
CAMPEN.
 Domo
 Danſenſis.

MOSEF. ANNO
 MESTR. LÜTTI
 CHAW. Teſchorna et
 Baſilide Dalw.
 S. C. Mar. peritricæ Sax.
 Rei monetariae Prae-
 ſes. Sax. Elect. Sax.
 Sanctorum Conſiliar.
 Cancellarius. et
 Inſpurator
 etc.

MARTHA
 BOCKTA
 de Pallach
 a Domo
 Majoris Præſa.

MAURITIUS
 a
BEICHLINGEN
 Colledge
 Domus.

COYCE
 a
WANGENHEIM.
 Domo
 Winterſtrimen-
 ſis.

HUBERTUS
 a
CAMPEN
 in Danſenſi.
 egr. Brunſvic.

ANNA
 a
BOYNEBURG
 canon.
 Holms teinen
 ſis.

AUGUSTUS
 a
LÜTTICHAW
 in Teſchorna et
 Falckenhayn.

PERPETUA
 a
STARSCHEDEL.
 Domo
 Bornemſis.

ABRAHAM
 BOCK de Pollach
 Sax. Præſ. Dalw.
 Sax.

MARGARET
 a
WELSBACH.
 Domo
 Wolfersdorff.

MAURITIUS
 a
BEICHLINGEN
 Colledge
 Domus.

ERIC
 a
WANGENHEIM.
 Domo
 Winterſtrimen-
 ſis.

CURT
 a
CAMPEN
 in Danſenſi.

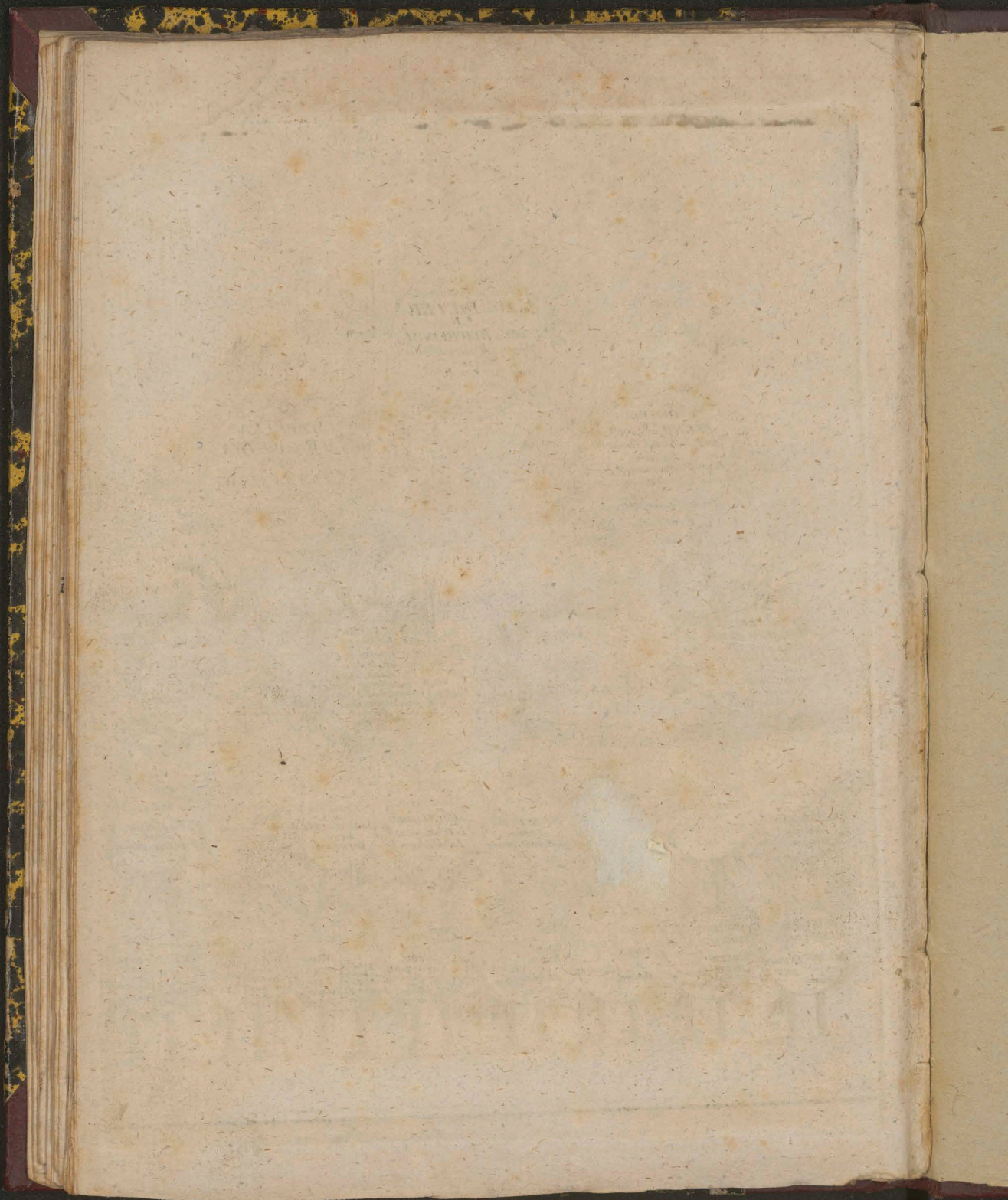
PHILIP
 a
BOYNEBURG.
 Canon.
 Holms teinen
 ſis.

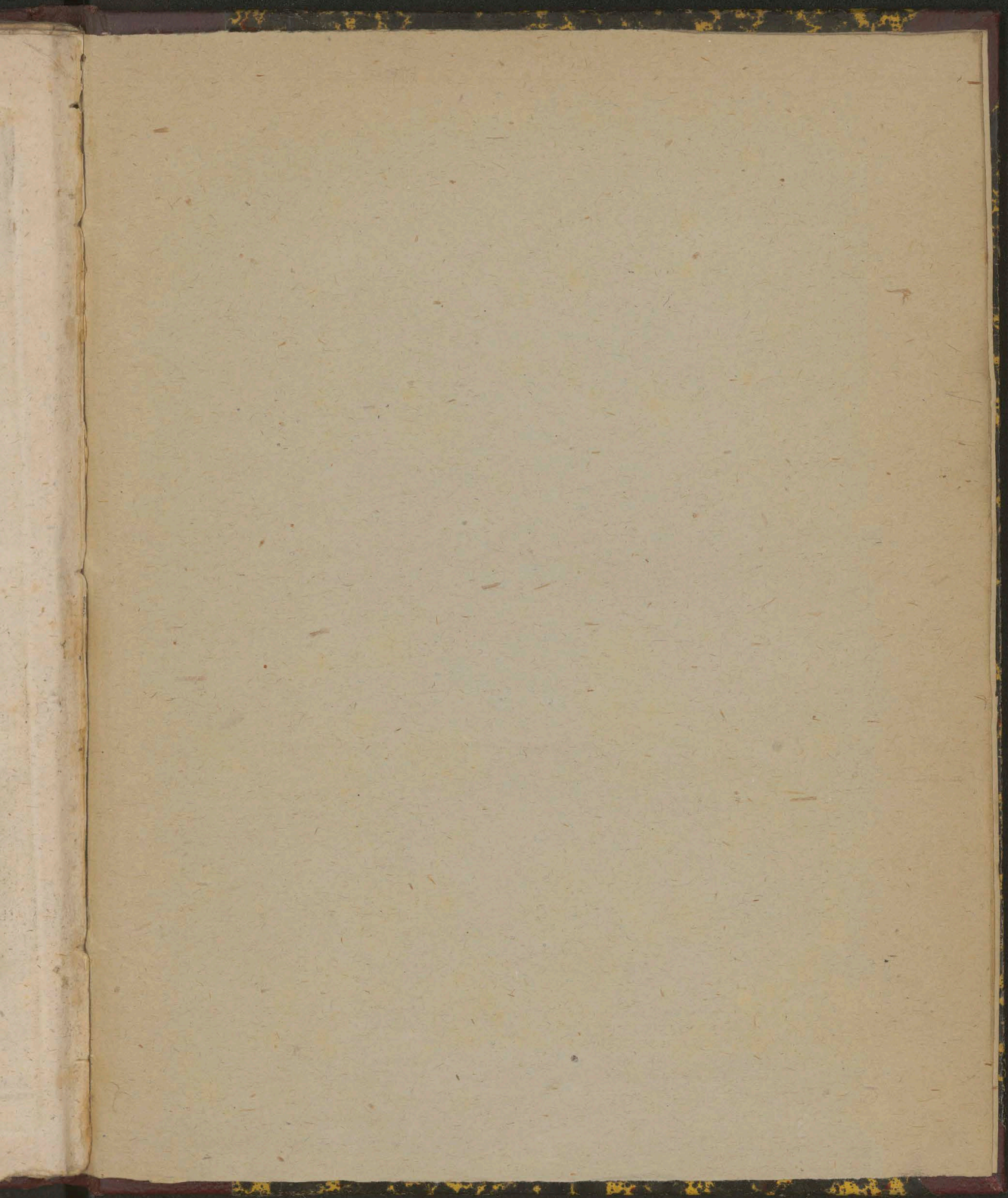
DIEG
 a
LÜTTICHAW.
 in Teſchorna et
 Falckenhayn.

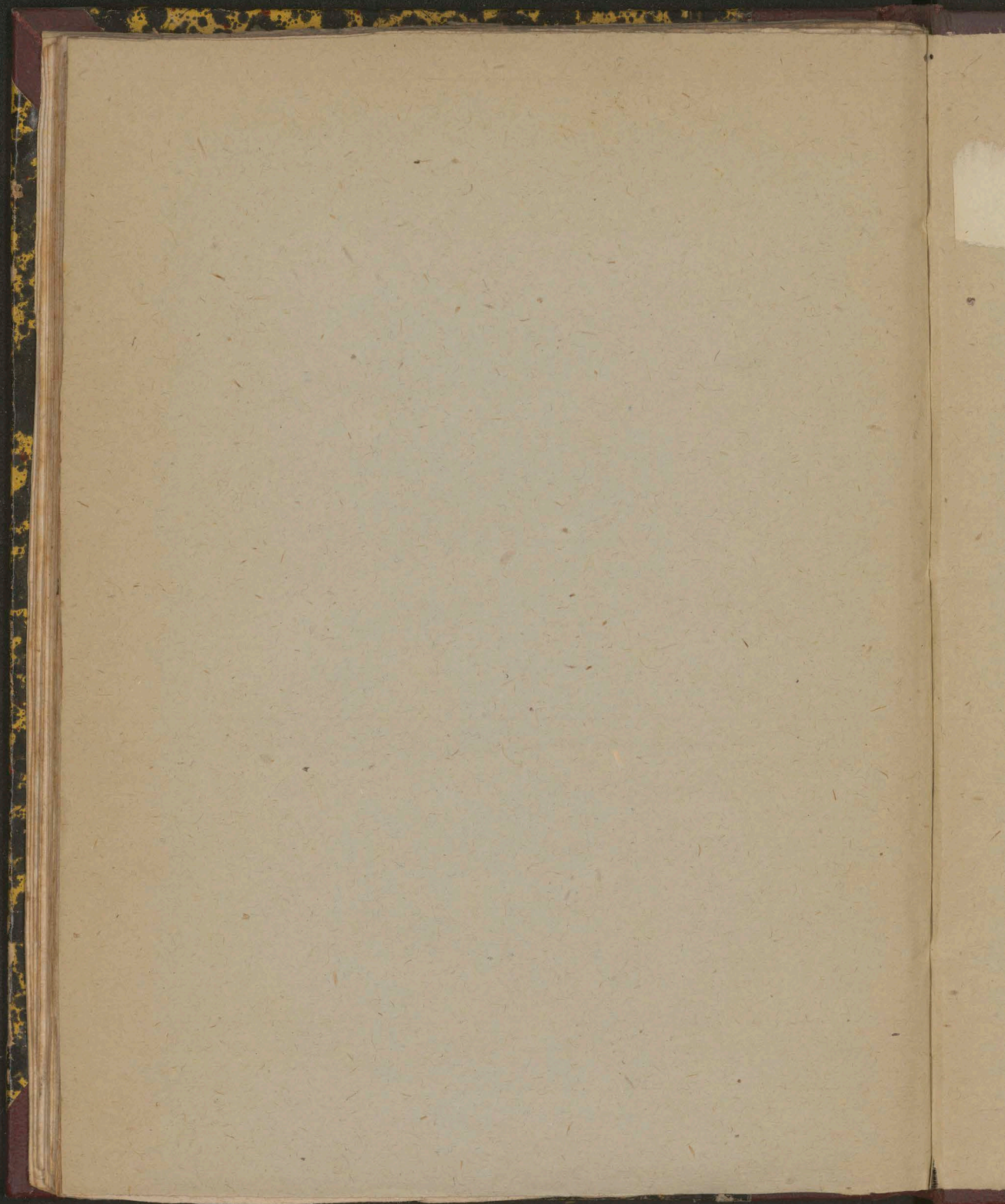
ANNO
 a
STARSCHEDEL.
 Domo
 Bornemſis.

ABRAHAM
 BOCK de Pollach
 Sax. Præſ. Dalw.
 Sax.

MARGARET
 a
WELSBACH.
 Domo
 Wolfersdorff.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025821

